

Tillgänglighetsanpassning av dokumentationen

Presentationerna i sammanställningen är inte tillgänglighetsanpassade.

Hela presentationerna finns att se på den filmade konferensen via mcf.se där du även hittar mer information om tidigare och kommande konferenser.

NSO

Myndigheten för civilt försvar är sammanhållande av Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd (NSO) som årligen genomför konferensen.

NSO består av representanter från

- Myndigheten för civilt försvar (tidigare MSB)
- Havs- och vattenmyndigheten
- Kustbevakningen
- Naturvårdsverket
- Sjöfartsverket
- Transportstyrelsen
- Länsstyrelse
- Kommun
- Räddningstjänst
- Sveriges Kommuner och Regioner

Program och hålltider

Nationell konferens oljeskadeskydd 2022

2022-11-23 kl. 09.00 till

2022-11-24 kl 16.00

Länsstyrelsen Stockholm, Regeringsgatan 66

Kom i god tid och medtag legitimation!

Program dag 1

Moderator: Mattias Lindholm, Kustbevakningen

09:30 Invigningstal (1-2*)

- Sven-Erik Österberg, Landshövding i Stockholms län
- Charlotte Petri Gornitzka, MSB generaldirektör

NSO hälsar välkommen (3*)

- Sonja Dobo, MSB
- Fredrik Lindgren, Havs och vattenmyndigheten
- Cesar Vallin, Kustbevakningen
- Jelena Savic, Kustbevakningen
- Gustav Björnstad, Naturvårdsverket
- Maria Carling, Sjöfartsverket
- Carolina Malmqvist, Transportstyrelsen
- Lars Persson, Länsstyrelseperspektivet
- Anna Dimming, Länsstyrelseperspektivet
- Samuel Dahlström, kommunperspektivet
- Peter Dafteryd, kommunperspektivet

MSB:s operativa stöd vid utsläpp till sjöss (5*)

Hur funkar det i praktiken? Vilket stöd finns att tillgå? Vad behöver man själv tänka på? Vad kostar det? Vad gör man om de nationella resurserna inte räcker till?

- Kenneth Lundmark (TIB/operativ ledning)
- Robert Hjalmarsson (materielutveckling)
- Ulf Cervinus (resurspoolen)
- Sonja Dobo (samordnare)

13.00 Olycksåret 2022 (6*)

En traditionsenlig överblickning av årets olyckor och tillbud

- Cesar Vallin, Kustbevakningen

Nationell konferens oljeskadeskydd

Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd (NSO) arrangerar en årlig konferens för utbyte av kunskap, erfarenhet och samordning av utvecklingen på området. Konferensen har genomförts årligen sedan 2012.

NSO roterar värdskap och ort för konferensen.

I år är MSB värd i samarbete med Länsstyrelsen i Stockholm.

Ekonomiskt bidrar även Kustbevakningen och Länsstyrelsen i Skåne.

Välkommen att bidra med material till bokbordet. Referensexemplar, broschyrer m.m. välkomnas! QR kod till digitala rapporter kan skapas. Kontaktperson:

ulf.cervinus@msb.se

Presentationerna filmas och publiceras på MSB:s hemsida. Om du inte vill synas på bild, meddela oss i samband med registreringen.

Avbokningar och andra anmälningsfrågor:

ulf.cervinus@msb.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Händelse under luppen: Blackout på Stena Scandica (7*)

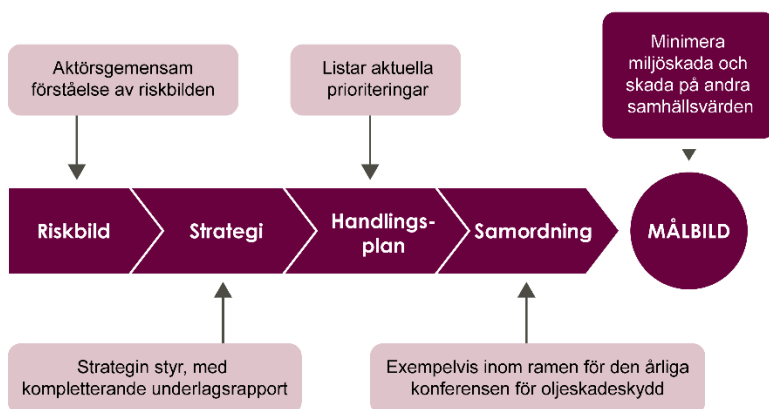
Lärdomar från en nästan-katastrof. Vad var det som hände?

- Johan Mårtensson, Sjöfartsverket
- Thomas Larsson, Kustbevakningen
- Lars-Göran Uddholm, Räddningstjänsten Gotland

13.40 Seminarieövning med fartygsolycka till sjöss

Med hjälp av den breda kompetens som finns i rummet tar vi oss igenom en olycka från ax till limpa. Med inlevelse och utifrån vårt eget ansvar agerar vi i ett fiktivt men realistiskt scenario. Vi identifierar svårigheter och behov och utforskar komplexiteten i samverkanshändelsen. Övningen filmas inte.

- Spelledare: Lars-Göran Uddholm
- Visuell dokumentation: Karin Grönberg

Figur: NSO:s strategiska arbete syftar till att vägleda och bistå med planeringsunderlag till berörda aktörer. Konferensen är en del av NSO:s samordning. Dag 2 avslutas med en traditionsenlig strategisk dialog om prioriteringar och framtiden.

Tidigare presentationer av relevans

Vi vill undvika repetition och vill därför tipsa om några relevanta presentationer från tidigare år:

- 2021: IMAROS projektet
- 2021: Effektivare skydd av råvattentäkt
- 2021: NSO roller och ansvar
- 2021: juridiska frågeställningar kring alternativa bränslen
- 2021: utsläpp av tallolja på Roslagskusten
- 2020: Ny riskbild
- 2021: Kartläggning av förmåga i kustlän och kommuner
- Alla år: Olycksåret, goda exempel och erfarenheter

Botanisera gärna i dokumentationen från tidigare års konferenser:

<https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/oljeskadeskydd/nationell-konferens-for-oljeskadeskydd/>

Program dag 2

Moderator: Mattias Lindholm, Kustbevakningen

09:00 **Utsläpp från land till hav (8*)**

De senaste åren har flera incidenter på landbaserade anläggningar orsakat utsläpp i Bottenhavet. Fokus på nya risker, svårigheter och lärdomar från aktuella händelser.

- Martin Neldén, Länsstyrelsen i Västernorrland

Utsläpp från land till hav, del II (9*)

Ny erfarenhet: Bränslestöld påsken 2022 på Circle K i Varberg orsakade oljeutsläpp ut i havet.

- Therese Jouper, Räddningstjänsten Väst
- Frida Niméus, Räddningstjänsten Väst

Nedoljade stränder i sommaridyllen (10*)

Fler lärdomar: En okänd olja dök plötsligt upp på stränderna mitt under badsäsongen. Det blev en saneringsinsats – men ingen räddningstjänstinsats. Ansvarsfrågor kring bl.a. provtagning och ersättning

- Jonna Ahlberg, Höganäs kommun
- Elisabeth Lindberg, Helsingborg stad
- Ingrid Håstad, Sweco

Nya bränslen – vad har vi lärt oss om hybridolja? (11*)

Vi samlar aktuell kunskap och praktiska erfarenheter om de nya lågsvavliga fartygsbränslena.

Samtal om testning inom EU projekt IMAROS samt lärdomar efter Sveriges första utsläpp av VLFSO¹.

- Jelena Savic, Kustbevakningen
- Anna Dimming, Länsstyrelsen Västra Götaland

10:30 **Fika och bokbord (smoothies)**

11:00 **Tankrengöring från fartyg till sjöss (12*)**

Regelbundet upptäcks omfattande utsläpp av lastrester från kemikalietankfartyg. Samtal om gällande regelverk och problematik

- Caroline Petrini, Transportstyrelsen
- Fredrik Lindgren, Havs- och vattenmyndigheten
- Carolina Malmqvist, Transportstyrelsen

Status för HNS konventionen? (13*)

En aktuell lägesbild av Internationella konventionen om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen, den s.k. HNS konventionen.

- Måns Jacobsson

Projekt Effektivare skydd av råvattentäkter (14*)

Pågående projekt som presenterats tidigare. Under 2022 har projektet fokus på Mälarens som dricksvatten. Samverkansövningar har genomförts både i fält och i seminarieform. Nästa år är turen kommen till Vänern.

- Jelena Savic, Kustbevakningen
- Lars Langman, Kustbevakningen

NSO nyhetspanelen (15*)

Återkommande punkt där NSO gruppen gör en överflygning av aktuella frågor i våra organisationer

14.30 **Sveriges strategi för oljeskadeskydd – reviderad handlingsplan (16*)**

Åtgärder och prioriteringar i närtid har uppdaterats. Vi har också skapat en tydligare process för hur vi kan följa upp det samlade arbetet. Vad behöver vi alla göra för att minimera miljökada från fartygsolyckor?

- Sonja Dobo, MSB

NSO strategisk dialog

Årlig återkommande punkt där NSO bjuder in till dialog i syfte att samordna utvecklingen

¹ VLFSO står för Very-low sulphur fuel oil och innehåller <0,5% svavel. Bränslet är ämnat för den globala sjöfarten. I vår region tillåts max 0,1% svavel i bränslet.

* Numrering av presentationerna. PDF och/eller filmad presentation finns på MSB:s konferenssida.

<https://www.msb.se/sv/annesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/oljeskadeskydd/nationell-konferens-for-oljeskadeskydd/>

NATIONELL KONFERENS OLJESKADESKYDD

STOCKHOLM
NOVEMBER 2022

TOTALFÖRSVARET

VÄLKOMMEN!
MED ER ÄR
OLJESKADESKYDD
DEPROGASTE
SOM FINNS!

MATTIAS
LINDHOLM
MODERATOR

HELA KEDJAN HÄR
SYSTEMFÖRÄNDRINGAR

SIDA
VID SIDA

STÖDJANDE
LAND HAV
EXPERTSTÖD

SANERING
EFTERSKEDET

OLJE-
SKADE-
PLANEN

FÅ BRA
BILD

LAGARBETE

ORUG
VÄRLD

KRIGET
NORDSTREMLÄCKAN

FÖRE-
BYGGANDE

12 ÅR!

VÅRA
SAMLADE
ERFARENHETER
OLJESKADOR

1976
MÅNGA
UTSLÄPP
150 OLYCKOR

1970

HELT ANNET
MILJÖTÄNKANDE NU
NYA OJOR · KEMIKALIER

HJÄLP
FRÅN
GRANNAR
& EU

KOMPLEXT

CHARLOTTE
PETRI
GORNITZKA
GD MSB

SKÄRPT
TÖNLÄGE
OFÖRUTSÄGBART

NI ÄR VIKTIGA
PERSONER!
SÄKERHET

KUMATET

OLYCKA! AVSIKT!

EFTERFRÅGAN
INHEMSKT
PRODULERADE
BRÄNSLEN

HÖJ
GÅRDEN

BRÄNN
BERED-
SKAP

HEHET
KONSERVENSER

INGENTING
SKER ISOLERAT

JAG DELTAR
AKTIVT
I SAMVERKAN

LYSSNAR-
LÄR

VÄNTAR
INTE

300 PERSONER

RÄDDA
LIV

SKICKLIG
BEÄTTNING

BRAND OMBORD!

BORT
FRÅN
KUSTEN

STENA
SCANDICA

UNDER
KONTROLL...?

ÖVERHÖR
HÄNDELSEN

MILJÖ
RÄDDNING

THOMAS
LARSSON
KUSTBEVAKNING

STAB I GÅNG

KRISTOFFER
WAHTER
SSBF

AFTON-
BLADET

Nödplan
Stena Scandica
Vi har en brand
ombord

LARI-
GÖRAN
UDHOLM
REGION GOTLAND

VIKTEN
AV EN LITEN
SAMMAN-
SVETSAD
ORT

MILJÖ
RÄDDNING

OLYCKSÅRET
2022

KUST-
BEVAKNINGEN

BEDRIVA
Sjööver-
vakning

RÄDDNING-
TJÄNST
TILL SJÖSS

FD BOBBER-
BÅT

KOLLISION

AIS STATUS
"NOT UNDER COMMAND"

BÄSINGEBÖ

DIESEL

INDUSTRIN

ÖVER-
BUNKRING
VINGA

BJUGNEFJORD

FARTYG 60-100 M
-FLEST OLYCKOR

RÄDD-
NING-
TJÄNST

KBV
samarbete

MSB:S
OPERATIVA STÖD
VID STORA FÖRORENING-
OLYCKOR TILL SJÖSS

OMVÄRLD
BEVAKNING

TIB

SÄKER
STÄLLER

STÄNDIGT
KONTAKTBAR

STÄNDIG
BEREDSKAP

SAMORDNAR-
KRISEK

UPPTÄCKA
VERIFIERA

LARMA
INFORMERA

BRA ATT
VI KÄNNER
VARANDRA
DÅ GÅR DET FORTARE!

UNDERLÄTTA
ALARMERINGS-
PROCEDURERNA

MYCKET!
KORREKT!
SNABT!
BEHOVET AV
INFORMATION

DAG 2

STOCKHOLM NOVEMBER 2022

NATIONELL KONFERENS OLJESKADESKYDD

REFLEKTIONER
KOMPLEXITET
TIDSUNJE
NYTTIGT
FÖRSTÅ KEDJAN

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
VÄST
DIESELUTSLÄPP
FRÅN LAND

THERESE JOOPER
FRIDA NIMBUS
NATIONELLT
REGIONALT
LOKALT

FORTSÄTTNING
OLYCKSÅRET 2022

UTSLÄPP
LAND
HAV
LÄNSSTYRELSEN
VÄSTERNORRLAND
MARTIN
NELDEN

OLJESLÄPP
HELSINGBORG
BADFÖRBUD
NATUR
RESERVAT
OLJA PÅ
STRANDEN
INTE I HAVET
INFO
SOCIALA
MEDIER

VISUELL DOKUMENTATION
KARIN GRÖNBERG

OLIKA FÖRSTÄELSE
TANKRENGÖRING
FRÅN FARTYG
KRÅNGLIGT
REGLERVERK

VARFÖR
FINNS
DET LAGLIGA
UTSLÄPP?
PREWASH?
ANTAL
UTSLÄPP AV
MINERALOLJA
MINSKAR
ANTAL
UTSLÄPP AV
ICKE-MINERALOLJA
ÖKAR
MÅSTE FÅ
BORTOLJAN..
ALFÅGEL
PÅ LAND

FREDRIK
LINDGREN
HAV
CAROLINA
MALMQVIST
TRANSPORTSTYRELSEN

HNS-KONVENTIONEN
TORREY
CANYON-OLYCKAN
6000
ÅMNER
STÖRRE
PÅKÄMNING
VAX
AUVARUGA
HNS-OLYCKOR
ÅGER RUM.
LNG
BULKLASTER
HYBRID-
OLJOR
ENDAST
OMBORD SOM
LAST

NYHETSPANELEN N50
KEV PROJANDÖK
INFO-FILM
KONF 2023
LÄNS-
STYRELSEN
NATURVÅRDS-
VERKET
KUST-
BEVÄKNINGEN
MYCKET
PÅ GÅNG

NYHETSPANELEN N50
KEV PROJANDÖK
INFO-FILM
KONF 2023
LÄNS-
STYRELSEN
NATURVÅRDS-
VERKET
KUST-
BEVÄKNINGEN
MYCKET
PÅ GÅNG

RÄVATTENTÅKTER
-EFFEKTIVARE SKYDD
MÄLAREN
UPPDRAGET
RÄDDNINGSTJÄNST
NYKÄLLA
DÖÖVER
JELENA
SAVIC
LARS LANGMAN
KBV
LIVSVIKTIGT
DRICKSVATTEN
VÄTTER
CIVIL-
FÖRSVAR
MILITÄR
FÖRSVAR
= TOTALFÖRSVAR

SAMVERKAN
I
PRAKTIKEN = ARBETA
TILLSAMMAN

HANDLINGS-
PLAN
SVERIGES
STRATEGI FÖR
OLJESKADESKYDD
SAM-
ÖRDNING
MÅL-
BILD
ANDRA
SAMHÄLLS-
VÄRDEN
SONJA
DOBO
MSB

VIKTIGT
FÖR MIG FRAMÅT
ÄGAR-
SKAP
MOD
DRIKA
FÖRÄNDRA
LAGSTIFTNINGEN

ÖVA!
ÖVA!
NÄT-
VERKS-
BYGGANDE
BISTÅ VID
REG. PLANERING
UPPDATERINGAR
UTBILDNING
SAMVERKAN
LÄRA AV
VARANDRA
ALLA!
TRUCK PÅ
PÖLTIKEN

KÄNNER INGA
GRÄNSER
STRONTAR I
OM VATTNET
ÄR KOMMUNALT
ELLER STATUET

ÄR DET
VI?
FABRIKEN
VITAR
TAG I
SANERINGEN!
OLJA PÅ
STRANDEN
GRÄNSDRAGNING-
PROBLEMATIK

ÄVEN
BROTTSBEKÄMPNING

HYBRIDOLJA
-VAD HAR VI LÄRT
OSS OM DE NYA
LÄGSYAVLIGA BRÄNSLENA

IMAROS
JELENA
SAVIC
KBV
NEW
GENERATIONS
FROM
LIQUID TO
SOLID
DIFFICULT
SLUT-
ANVÄNDARE
SAKNAR
KUNSKAP
JAG ÄR
INGEN IGEKOTT!

NYHETSPANELEN N50
KEV PROJANDÖK
INFO-FILM
KONF 2023
LÄNS-
STYRELSEN
NATURVÅRDS-
VERKET
KUST-
BEVÄKNINGEN
MYCKET
PÅ GÅNG

Olycksåret 2022

KUSTBEVAKNINGEN

Nationell konferens oljeskadeskydd 2022

Cesar Vallin

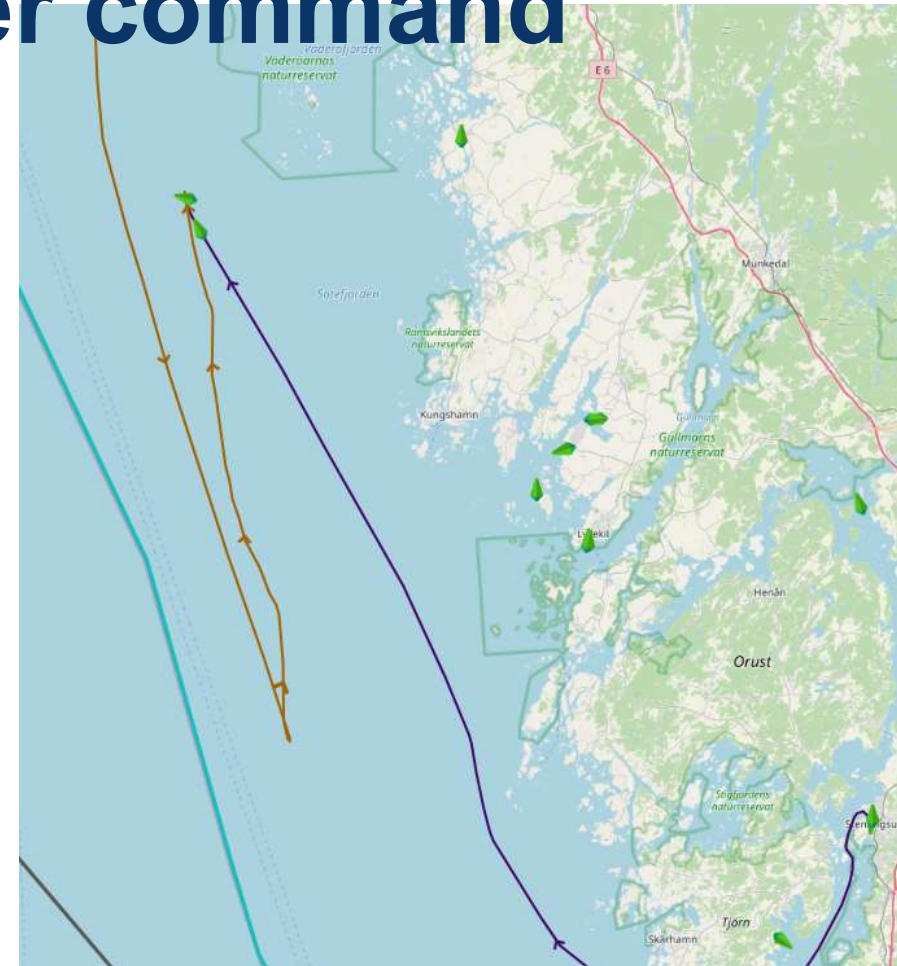
Kustbevakningen uppdrag

- *"Kustbevakningen har till uppgift att bedriva sjöövervakning och utföra räddningstjänst till sjöss.*
- *Kustbevakningen ska också ha förmåga att förebygga, motstå och hantera krissituationer inom sitt ansvarsområde.*
- *Verksamheten bedrivs inom Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon samt på land i anslutning till dessa vatten. Vad gäller sjöar, kanaler och vattendrag omfattar verksamheten enbart Väneren och Mälaren samt i fråga om miljöräddningstjänst också Vättern.*

2021-11-09

AIS-status "not under command"

VTS Lysekil ser att ett fartyg ser ut att driva utanför Brofjorden, det har AIS-status "not under command". Det driver i NV-riktning i drygt 2 knop enligt Sjöbasis. Sydlig vind enligt Sjöbasis, ca 12 m/s.

2021

8 Olycksåret 2021

8 Olycksåret 2021

8 Olycksåret 2021

Internationellt, ZIM Kingstone

- 2021-06-02
- 2021-10-24 Brand på containerfartyg utanför Kanada

2021-12-04

14:34 4 december

- JRCC tar emot larm om brand i last på Almirante Storni och inleder räddningsinsats livräddning.
- KBV048, KBV310, lotsbåtar samt SSRS larmas som första enheter.
- Maritime Incident Response Group (MIRG) larmas.

Lördag 4 december

- LC larmar befintliga enheter 310 och 048.
- JRCC leder livräddning. KBV leder miljöräddning.
- MIRG från Rtj Storgöteborg samt Frölunda på Almirante Storni. MIRG Östra Blekinge flygs från Kallinge till Landvetter för uthållighet.
- KBV001 personal kallas in under kvällen.
- Många samverkansmöten med berörda aktörer för att skapa en samlad lägesbild.

Söndag 5 december

- 05:00 larmas KBV002. Framme 19:30.
- Begäran av MSB om helikopter för släckkapacitet från luften. Sätts in under förmiddagen då dom flugits ner från Västerås i dagsljus. För dåligt väder för att uppnå tillräcklig släckkapacitet.
- Polisens helikopter används direkt på morgonen för att ge en lägesbild av effekten av släckningsarbetet. Används sedan många gånger under följande dagar.
- Förvarnar grannländer under morgonen om eventuella resursbehov om det blir långvarigt.
- Släckningsarbetet pågår men önskvärd effekt uppnås inte. Återantändning sker när vattenbegjutning upphör.

Måndag 6 december

- Släckningsarbetet fortsätter.
- Enheterna på plats för brandsläckning är KBV001, KBV002, bogserbåtar.
- SSRS fortsätter att stödja med enhet på plats 24/7 för att säkerställa livräddningskapacitet samt kontroll av Almirante Stornis djup.
- Brandvajer fästs för att underlätta nödbogsering.

Tisdag 7 december

- Under dagen stabiliseras läget och brandsläckningen bedöms ge effekt.
- Förberedande begäran till Försvarsmaktens 44 Röjdykardivision för att säkerställa förmåga att kunna lossöra ankarkätting vid nödbogsering.
- Behov av att skapa uthållighet för släckresurser. "Request" skickas ut via flertalet avtal samt UCPM. Under kvällen accepteras Kystvakten KV BERGEN. Ankomst inom ca 15h.
- Under sen kväll tilltar brandspridningen. Pga. ingen tillgänglig hkp eller UAV försvåras möjligheten att skapa en bra lägesbild. Sjöfartsverkets hkp. och MIRG-befäl används för att från luften använda handhållen värmekamera.

Onsdag 8 december

- KV BERGEN och Loke Viking anländer under kvällen och sätts in i släckningsarbetet.
- KBV001 och KBV002 kan skifta för att vila personal och genomföra akut underhållsarbete.
- Dåligt väder försvårar släckningsarbetet.
- Problematik kring hur fartyget ska hanteras samt vilken hamn som kan ta emot fartyget. Många samverkansmöten för att lösa problematiken utifrån en god helhetssyn.

Göteborgs hamn vill slippa ta emot brinnande fartyg

Göteborg • En febril diskussion pågår just mellan ett stort antal olika aktörer för att hitta en lösning på fartygsbranden utanför Vinga.

Torsdag 9 december

- Länsstyrelsen förbereder underlag för hamn utifrån ett helhetsperspektiv (samhällets skyddsvärden).
- God uthållighet har skapats i brandsläckningen.
- Underhåll genomförs på både KBV001 och KBV002 för att säkerställa fortsatt drift.
- Under kvällen begär rederiet nödhamn till Transportstyrelsen (TS). TS planerar att utse nödhamn under morgondagen.

Fredag 10 december

- Under förmiddagen beslutar Transportstyrelsen (TS) att Göteborgs hamn blir utpekad nödhamn utifrån Länsstyrelsens förberedande arbete. Bärgningsplan förankras med KBV, Sjöfartsverket och Räddningstjänsten Storgöteborg.
- Bägaren förbereder hantering både under inlotsning samt vid kaj.
- Räddningstjänsten Storgöteborg förbereder släckkapacitet vid kaj. Begäran till MSB om högkapacitetspumpar samt KBV om stöd.
- KBV001 planeras för att finnas utöver bägarens kapacitet med Loke Viking samt övriga resurser.

Lördag 11 december

- Tidigt under morgonen lyfter Loke Viking upp ankaret på Almirante Storni.
- Inlotsning påbörjas runt kl 07.00 till Skandiahamnen i Göteborg.
- Almirante Storni till kaj runt kl 11.00.
- KV BERGEN återgår mot Norge.
- KBV002 läggs i Frihamnen. KBV001 i närheten i Skandiahamnen bereda att sättas in vid behov.

Söndag-Tisdag 12-14 december

- Bärgare fortsätter eftersläckning och friläggning av brandhärd. Övrigt gods säkras.
- KBV001 kvarstannar vid Skandiahamnen till 13 december.
- Övriga enheter återställer och återgår till hemmahamn.
- Räddningstjänsten Storgöteborg bibehåller beredskap vid kaj till den 14 december.
- Haverikommissionen beslutar om att spärra av för att undersöka olycksplatsen.

2021-12-13

Karin Høj

Cargo ships collide in Baltic Sea

Two cargo ships collided on Monday during foggy conditions in the Baltic Sea between the Danish island of Bornholm and the southern Swedish city of Ystad, and a rescue operation was launched for two missing people, authorities said.

Source: Vessel Finder; Refinitiv Eikon; Reuters

2022-01-09

Fd Bogserbåt

200-400 liter diesel kvar ombord.
Kommunalt eller statligt?

2022-01-14

Bäsingebo

Samverkan mellan Räddningstjänst och Kustbevakningen.

Dieselutsläpp från läckande farmartank, som runnit ut i bäcken och vidare ut i Vänern på statligt vatten.

Begränsning med skärmlänsa och absortionslänsa.

Upptagning med Kustbevakningens Surf Cleaner.

2022-01-20

Bjugnfjord

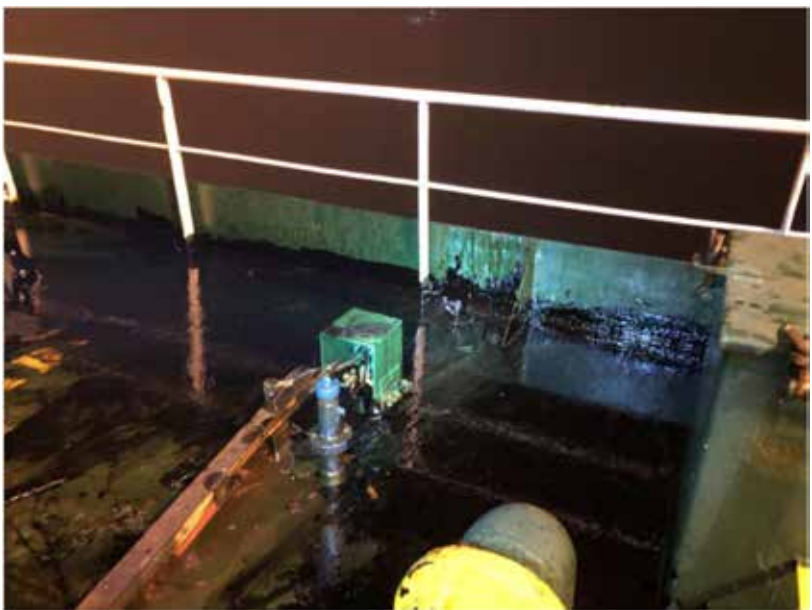

Norska fartyget Bjugnfjord fick slagsida på kvällen den 20/1-2022 för att sedan sjunka på Danskt vatten, 11 NM norr om Gilleleje den 21/1-2022. Besättningen bestående av 5 personer lämnade fartyget med räddningshelikopter. Lasten bestod av förorenad jord. Totalt fanns omkring 20 kbm diesel.

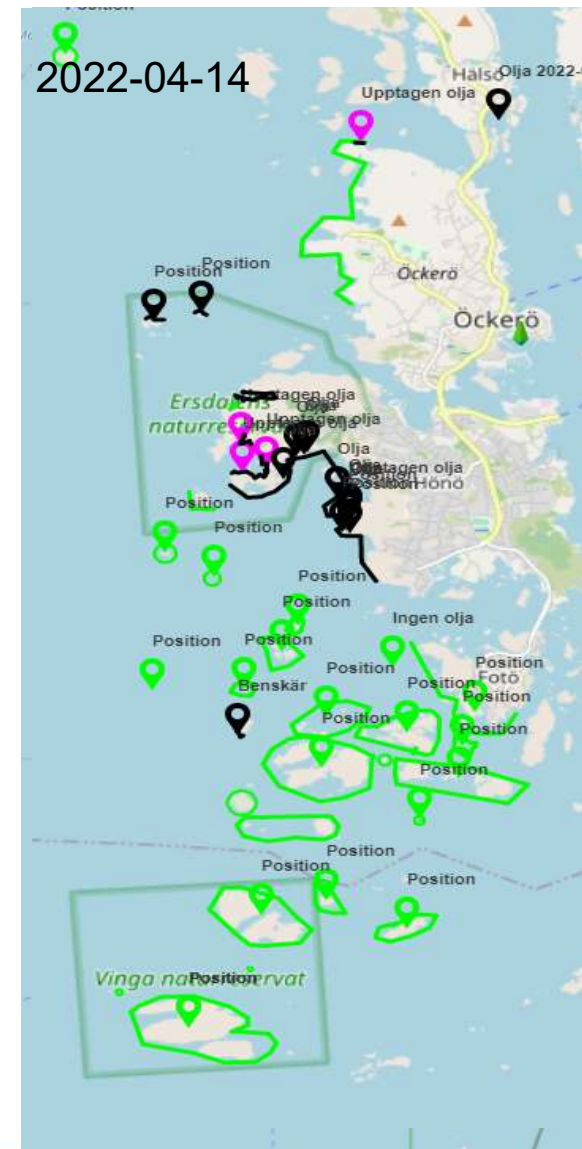
KBV 034 skickades till platsen efter en biträdesbegäran från Danmark.

På grund av mycket stark vind och höga vågar är det oklart om det skett något utsläpp. Ett mindre utsläpp påträffades av KBV-flyget de 22/1-2022.

Överbunkring Vinga

Fartyget meddelar att det kan röra sig om 30 liter som kommit ut i havet och kanske några hundra liter på däck.
Första dygnet tog Kustbevakningen upp ca 500 liter olja.

Äldre segelfartyg

2022-05-07

Två mastad skuta, ca 30m lång sjönk oförklarligt i Apelvretsviken, Ingarö i Stockholms skärgård. Läckte ut en mindre mängd bränsle initialt. Inlänsad av Kustbevakningen i väntan på bärgning genom försäkringsbolaget.

2022-05-12

Bunkvik

En arbetsbåt (15m) med kran välte vid kaj vid Bunkvik/Nämdö under torsdag. Ombord fanns omkring 300 l diesel. En miljöoperation startades och absorberande länsor samt en skärmlänsa lades ut av Kustbevakningen.

2022-05-16

Diana

Traditions fartyget Diana (32m) gick hårt på grund utanför Arkösund på torsdag kväll efter vad som verkar vara en felnavigering. Ombord fanns 25 pax och 14 i besättning. Passagerarna evakuerades av SSRS och lotsbåtar till en lotsstation. Grundstötningen orsakade ett hål i skrovet med vatteninträngning som följd. Inget oljeläckage upptäcktes.

2022-05-07

OP Moholmen

I måndags larmades KBV via JRCC om en sjunken båt vid Moholmen/Vaxholm. Fartyget var länsat på all värdefull materiel och verkade ha dumpats på platsen. En mindre mängd olja läckte från fartyget. Båten känns som det aktuella fartyget vid Tynningö som sjönk vid kaj vid ett par tillfällen förra året.

2022-05-21

Stöd op Blackeberg

KBV 050/410 bistod räddningstjänsten med länsor efter en båtbrand i Mälaren under natten till lördagen.

2022-06-02

Stöd Op Vänersborg

En gammal fiskekutter började brinna strax söder om Vänersborg på onsdagskvällen. KBV 051 var snabbt på plats och hjälpte räddningstjänsten med släckningsarbetet.

Haveristen behövde bogseras till en brygga på andra sidan Göta älv för att säkerställa att farleden ej skulle blockeras samt möjliggöra en mer omfattande släckinsats från land.

2022-06-15

Stöd op Äspö

KBV 305 bistod räddningstjänsten med länsor efter en brand på Äspö norr om Valdemarsvik den 15/6. Ett mindre hus, en brygga brann och flera båtar brann upp. Saneringsarbete pågick under veckan det visade sig vara mer olja än man först trodde.

Op Bottenhavet

EMSA utsläpp 55,99 kvadratkilometer i Bottenhavet.

Lat: 61.73512. Long: 19.46893

Dear CleanSeaNet user,

CleanSeaNet image ID 2206080009 was acquired on 2022-06-08 05:13:47 UTC.

On this image:

2 possible spills have been detected within your alert area. A detailed CleanSeaNet Alert report is attached. Full service information is available on the GIS viewer, including information on oil spills detected outside your country's alert areas

The CleanSeaNet team

2022-06-08

Op Bottenhavet

KBV 501 går till platsen och dokumenterar ett stort utsläpp på ca 77 km².

Inga färger vilket tyder på någon form av kemiskt ämne. Flyget släpper två bojar som sen plockas upp av KBV 201 under kvällen. Dagen efter har utsläppet löst upp sig.

2022-06-30

Op Mareli

En fritidsbåt går hårt på grund utanför Bovallstrand. Miljöoperation inleds och KBV 032 får till uppgift att läktra båten på 3,5 m³ bränsle. Bra samverkan med SSRS. Båten försäkrad, försäkringsbolaget försöker få fram resurser för att bärga båten

Op Mareli

Läget på fredag kväll! Planerna på bärgning fick avbrytas då bogserbåten som låg på Ö-varvet inte var färdig. Under kvällen ökade vinden och båten började sjunka.

Där Mareli gick på grund fanns på lördag morgon ingen båt. Allmänheten hörde av sig till JRCC ungefär samtidigt och hittat en större bit av en båt inne vid land! Det visade sig vara en större bit av en Fly bridge tillhörande Mareli

2022-07-04

Trasig packning i Bunkerkoppling

På måndag kväll skedde en överbunkring mellan en bunkerbåt och en tankbåt i ankarruta C utanför Göteborg. Oklart hur mycket olja/marindiesel som kommit ut men troligtvis en mindre mängd.

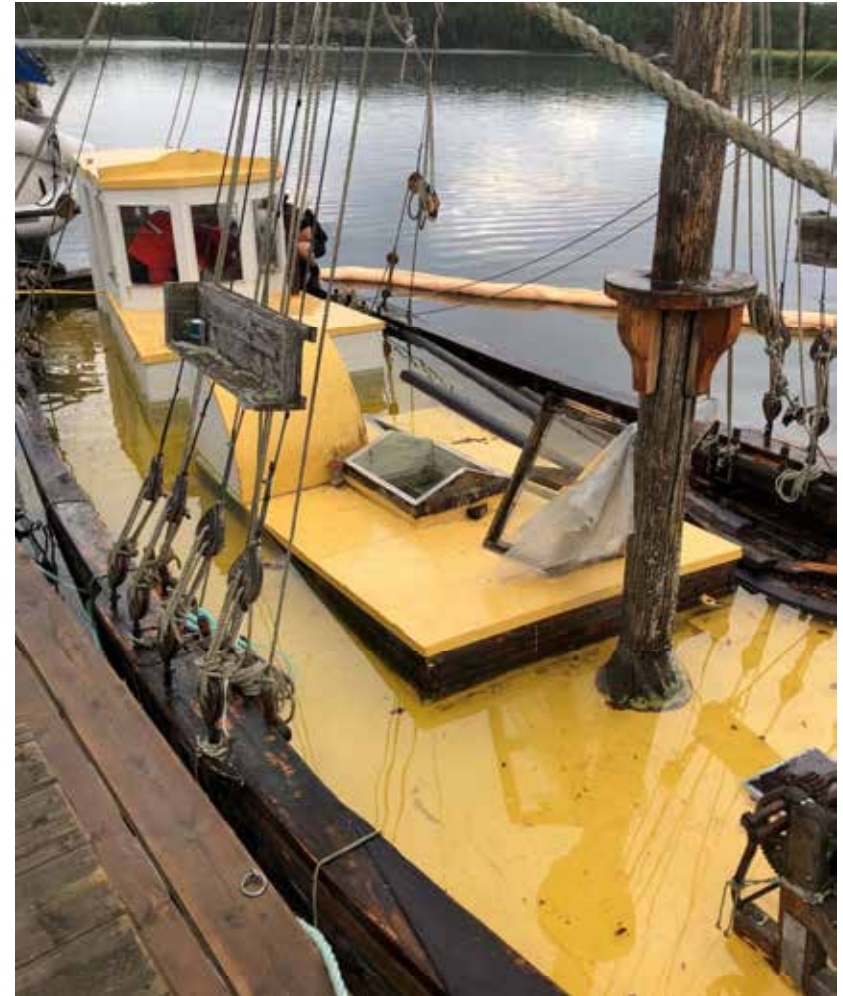
2022-07-08

Träbåtar

En gammal träskuta började ta in vatten till kaj och satte sig på botten i Blankaholm, Västerviks kommun.

Totalt kunde vi tömma den på ca 100L diesel.

Flyget kunde dagen efter rapportera att det fanns mycket lite olja kvar runt fartyget så vår åtgärd fick effekt.

2022-07-1

Spökskepp utanför Öregrund

Bevakats under lång tid och nu hade faran för utsläpp av miljöfarliga ämnen blivit överhängande.

2022-07-24

Läckande propellerhylsa

Transportstyrelsens inspektör upptäcker att propellerhylsan från ett fartyg läcker.

2022-08-19

3 ½ månader senare

Op Baggensfjärden

Nu är fartyget bärgad av ett bärgningsbolag.
Hon pumpades och lyftes flott.
Så här såg hon ut när hon kom upp.

OP Luna Hätteberget

2022-08-28

Den 28/8-2022 började en äldre fiskebåt ta in vatten utanför Hätteberget. Mannen som var ombord undsattes men båten förliste på närmare 60 meters djup med 1200 liter diesel och 200 liter smörjolja. Flyget observerade ett pågående utsläpp och vi tog hjälp av försvarsmakten bistod med ROV-körning för att lokalisera vraket och utsläppskällan.

Sjöräddningsenheter på väg mot haveristen

Båtbrand Vaxholm

Båtbrand i Vaxholm, KBV315 biträdde kommunal räddningstjänst med släckning och sedan inlänsning av båten i väntan på bärgning

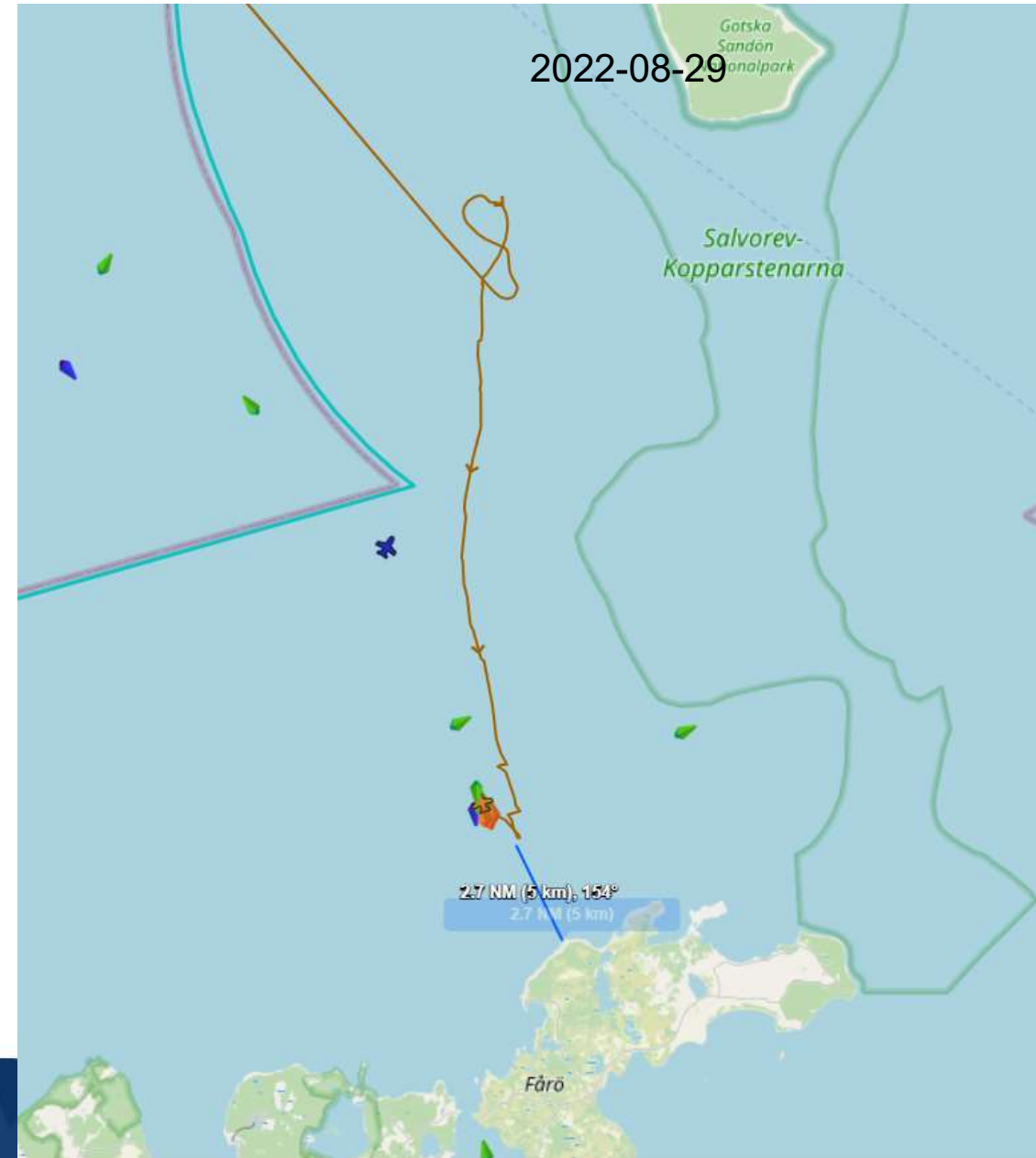
2022-08-22

Stena Scandica

Op Stena Scandica: den 29/8 -2022 började Stena Scandica brinna söder om Gotska sandön och började driva i 2,5 knops fart mot Fårö.

Stena Scandica fick igång sina motorer när de hade ca en timme kvar innan de drivit på Fårö.

2022-09-14

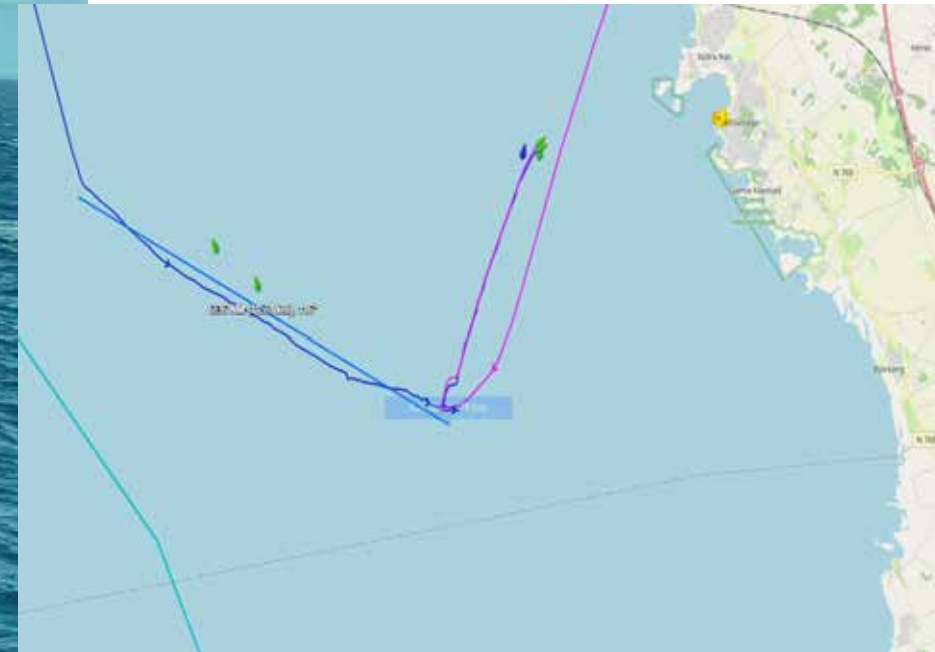
Maskinproblem

Ett fartyget får kl 02.45 maskinproblem utanför Varberg.

De har svårt att få ankaret att ta p.g.a: den hårda vinden och eftersom hon driver mot kusten går KBV001 mot platsen i avvaktan på kommersiell bärgare.

Fartyget kunde senare kopplas och dras in till Varberg utan att KBV001 behövde ingripa.

MILJÖ

2022-09-17

Söder om Kärösön i Mälaren hittades denna halvsjunkna segelbåt av allmänheten. Skimmer av bränsle fanns runt båten och eftersom det var i Mälaren skickades dit KBV 483 som kunde tömma båten på ca 20L diesel.

22KBVKARTVIKEN0053

2022-09-19

19/9, Räddningstjänsten ringer LC och meddelar att en industri i Piteå, skickat 150 m³ oljeblandat vatten till en bassäng. Det har runnit över och viss mängd har kommit ut i havet.

Räddningstjänsten, KBV 306 och industrin samarbetar för att göra det bästa av situationen. Skärmlänsa samt absorberingslänisor läggs ut.

Polisiär Fu då utsläppet kommer från land.

2022-09-20

MILJÖ

Inom Hav och Vattens hantering av miljöfarliga vrak genomfördes en tömningsoperation av vraket Rone, utanför Visby. Rone ligger på 98 m djup och det fanns 200 kubik olja ombord.

Kustbevakningen har extra beredskap för att kunna hjälpa till om något inträffar under tömmningen

MILJÖ

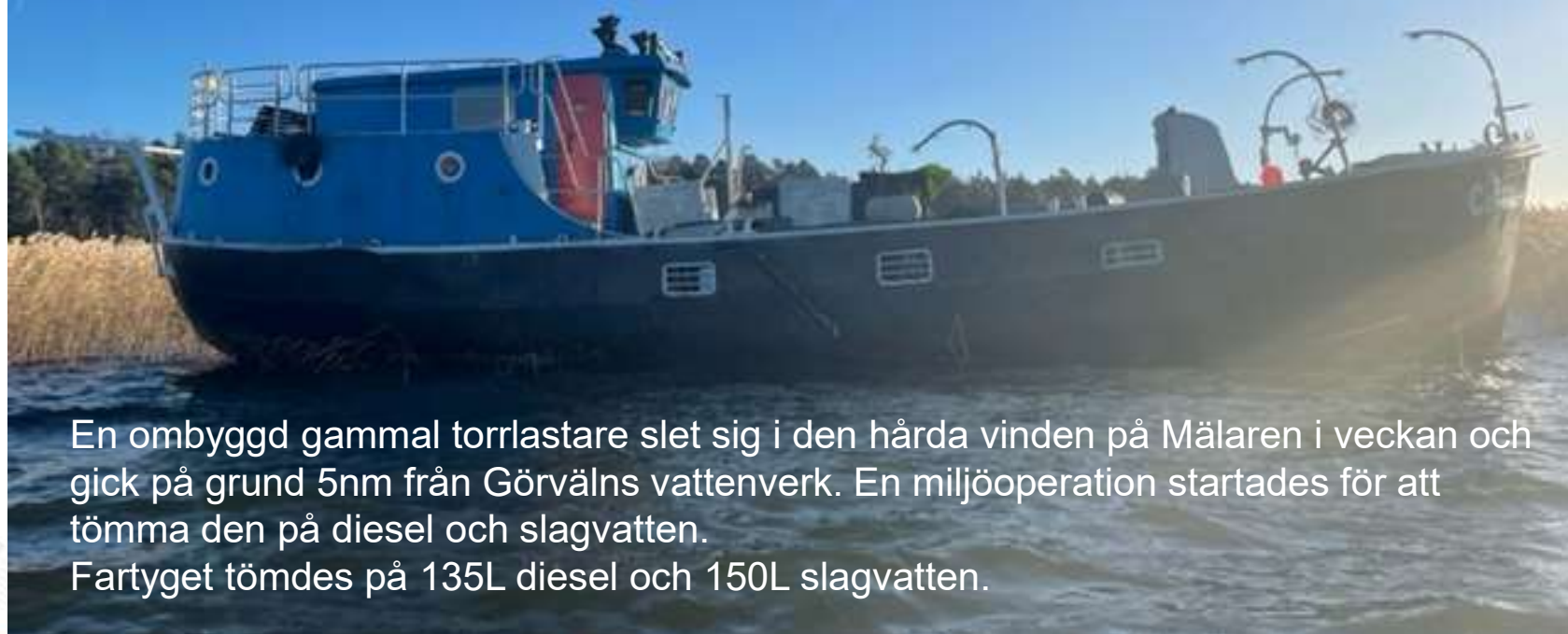
2022-10-15

Under lördagen får LC in ett tips om oljeskimmer vid Stäket i Mälaren. Räddningstjänst är på plats med drönare och får fina bilder på utsläppet. Utsläppet ligger i närheten av ett vattenintag och räddningstjänsten önskar biträde av KBV och stödoperation inleds.

2022-11-12

Mälaren

En ombyggd gammal torrlastare slet sig i den hårda vinden på Mälaren i veckan och gick på grund 5nm från Görvälns vattenverk. En miljöoperation startades för att tömma den på diesel och slagvatten.

Fartyget tömdes på 135L diesel och 150L slagvatten.

2022-05-07

Tankrengöring

Ett av Kustbevakningens flyg upptäckte ett utsläpp (13kmx70m) mellan Bornholm och Öland på tisdagen. Det visade sig vara en Pre-wash genomförd av ett känt fartyg. Kustbevakningen ropade upp fartyget och allt visade sig vara i sin ordning enligt Marpol cat./Y

197

Antal larm

153

Antal utsläpp

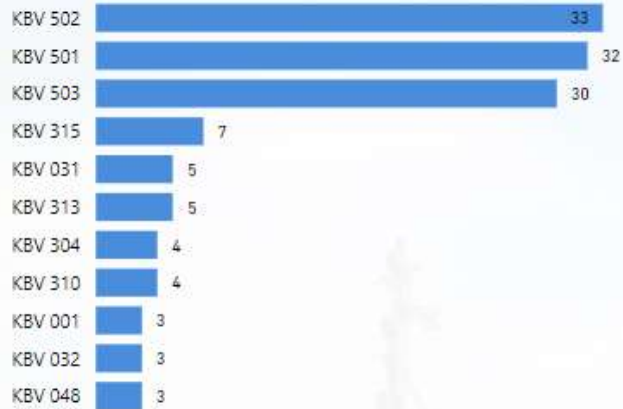
3798,15

Min volym (liter)

297,29

Yta (km²)

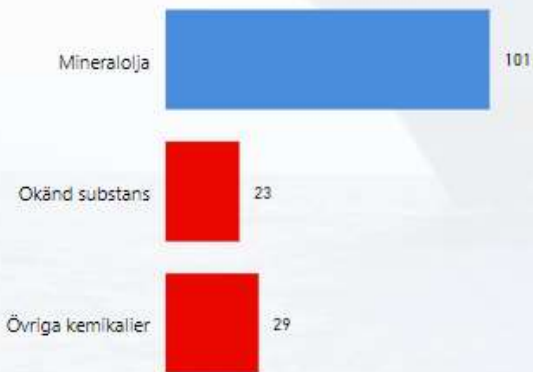
Antal utsläpp per enhet

● Min volym ● Antal utsläpp

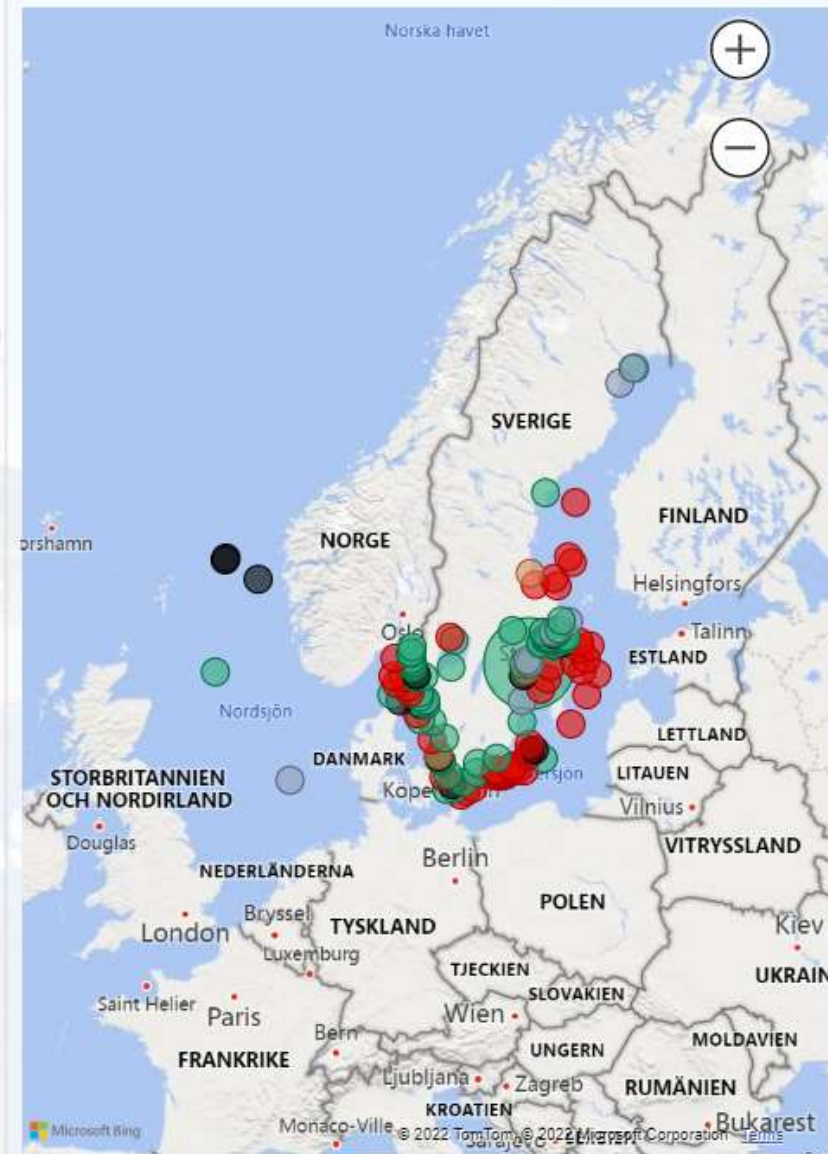
Antal utsläpp per mineralolja och andra skadliga ämnen (uppdelat på okänd substans och övriga kemikalier)

Antal utsläpp per mineralolja (uppdelad) och andra skadliga ämnen

Utsläppstyp ● Andra skadliga äm... ● Annan olja ● Lätt olja ● Oljehaltigt vatten ● Tjock olja

SJÖTRAFIK

Den 26 okt gick ett bulkfartyg fel i Trafik separerings systemet utanför Helsingborg. Hon ropades upp av VTS:en (Sjöfartsverkets trafikcentral) och efter det girade hon styrbord.

Nu i veckan anlöpte hon Gävle och möttes då av en KBV-patrull.

Det visade sig vara den ryska styrmannen som haft vakten vid det aktuella tillfället.

Han erkände brottet och åklagaren satte boten till totalt 10 000 kr.

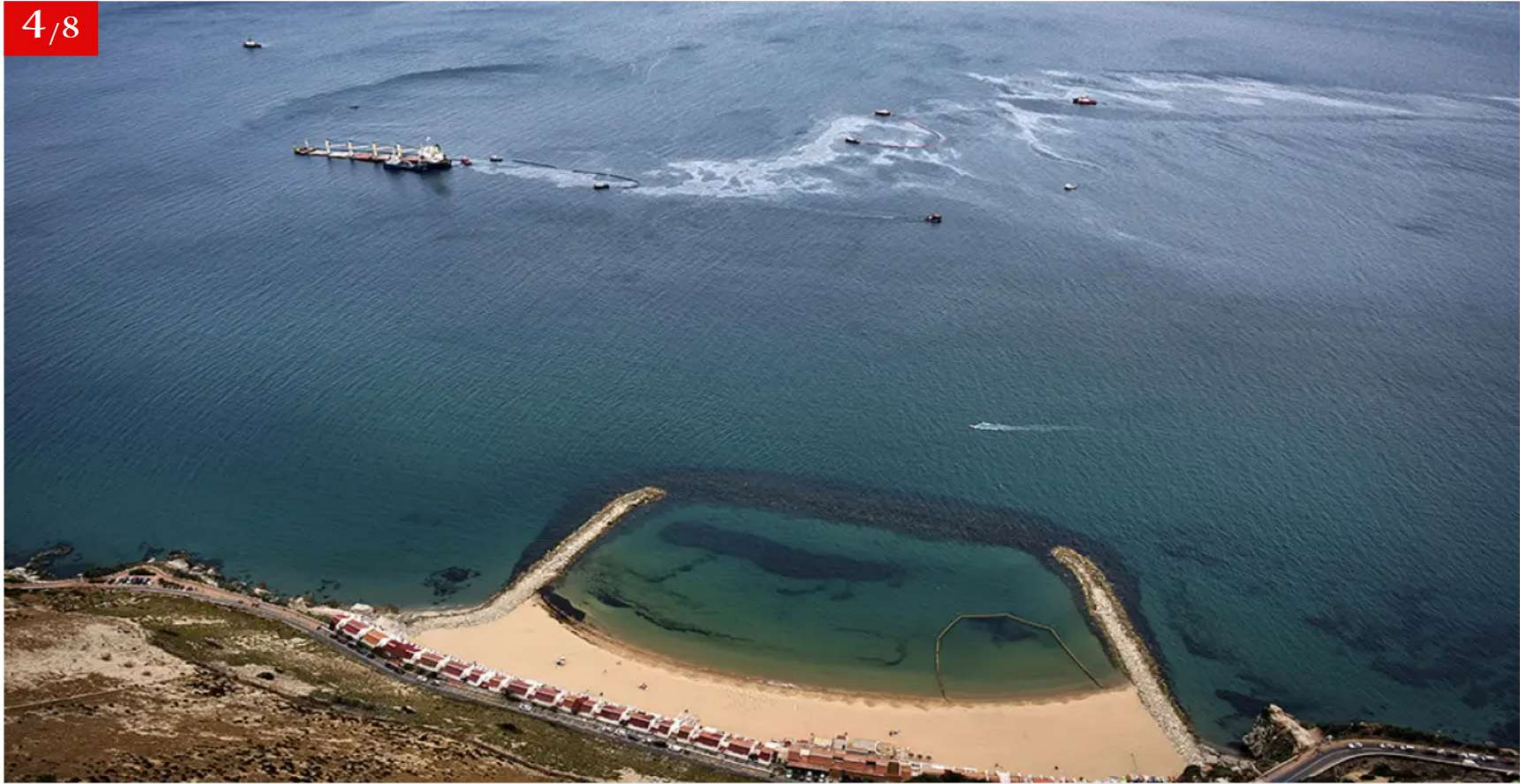
1/8

Gibraltar Fuel Spill | Photo: AP/Marcos Moreno

Gibraltar Fuel Spill | Photo: AP/Marcos Moreno

Gibraltar Fuel Spill | Photo: AP/Marcos Moreno

Gibraltar Fuel Spill | Photo: AP/Marcos Moreno

Länsstyrelsen
Västernorrland

Oljeutsläpp från land Västernorrland, hösten 2021

- Husum (september)
- Härnösand (oktober)

Husum

- Lördag-söndag 18-19 september
  - Oljeklumpar på Granön
  - Driftstörning på fabriken, oljelans i en panna
  - Eldningsolja
  - Olja på fler ställen
  - Stort påslag på Ramön
  - KBV på plats
  - Kommunala räddningstjänsten larmad
  - TIB på LST

Husum

- Måndag-torsdag 20-24 september
  - Kommunal räddningstjänst och statlig räddningstjänst
  - MSBs förråd
  - Inventering av området
  - Samverkansmöten
  - Föreläggande enligt 26 kap miljöbalken (LST tillsynsmyndighet)
- Väderomslag (hård vind, stigande vattennivåer)
- Totalt 7-8 m³ uppsamlad olja

Husum

- 25 september-29 oktober
- Sanering i bolagets regi, miljörestvärdesledare
- Ca 1 m³ material (olja, grus, vass etc) uppsamlat
- Våren/sommaren 2022
- Fortsatt sanering och uppföljning av vikar och öar
- Ärendet är fortfarande inte avslutat
- Rapporter om oljeklumpar i fredags förra veckan

Härnösand

- Utsläpp 12-13 oktober
  - Oljefilm i hamnbassängen
  - Läckage i oljepump och oljeavskiljare hos kraftvärmeverket
  - Diesel blandat med diverse oljerester, ca 5 m³
- Olika vindriktningar
- Starka vindar
- Strömmar

Härnösand

- Statlig räddningstjänst
- Kommunal räddningstjänst
- Ca 1 vecka
- Saneringsinsats,
miljörestvärdesledare
- Tillsynsinsats och krav på
verksamhetsutövaren
(Länsstyrelsens
tillsynsobjekt)

Lärdomar och erfarenheter

- Gränsdragningsproblematik
  - När slutar och börjar KBVs resp räddningstjänstens ansvar (i tid och rum)
- Avslutande av räddningsinsats och påbörjande av sanering
  - Vad gör man med luckan mellan räddningsinsats och sanering?
- Saknade ordentlig planering för utsläpp från land
  - Planeringsförutsättningarna har varit fartyg-hav-land
  - Miljöbalken och tillsyn
  - Olika roller som länsstyrelse
- Detaljeringsgrad på miljöatlasen

Länsstyrelsen
Västernorrland

Helsingborg Höganäs

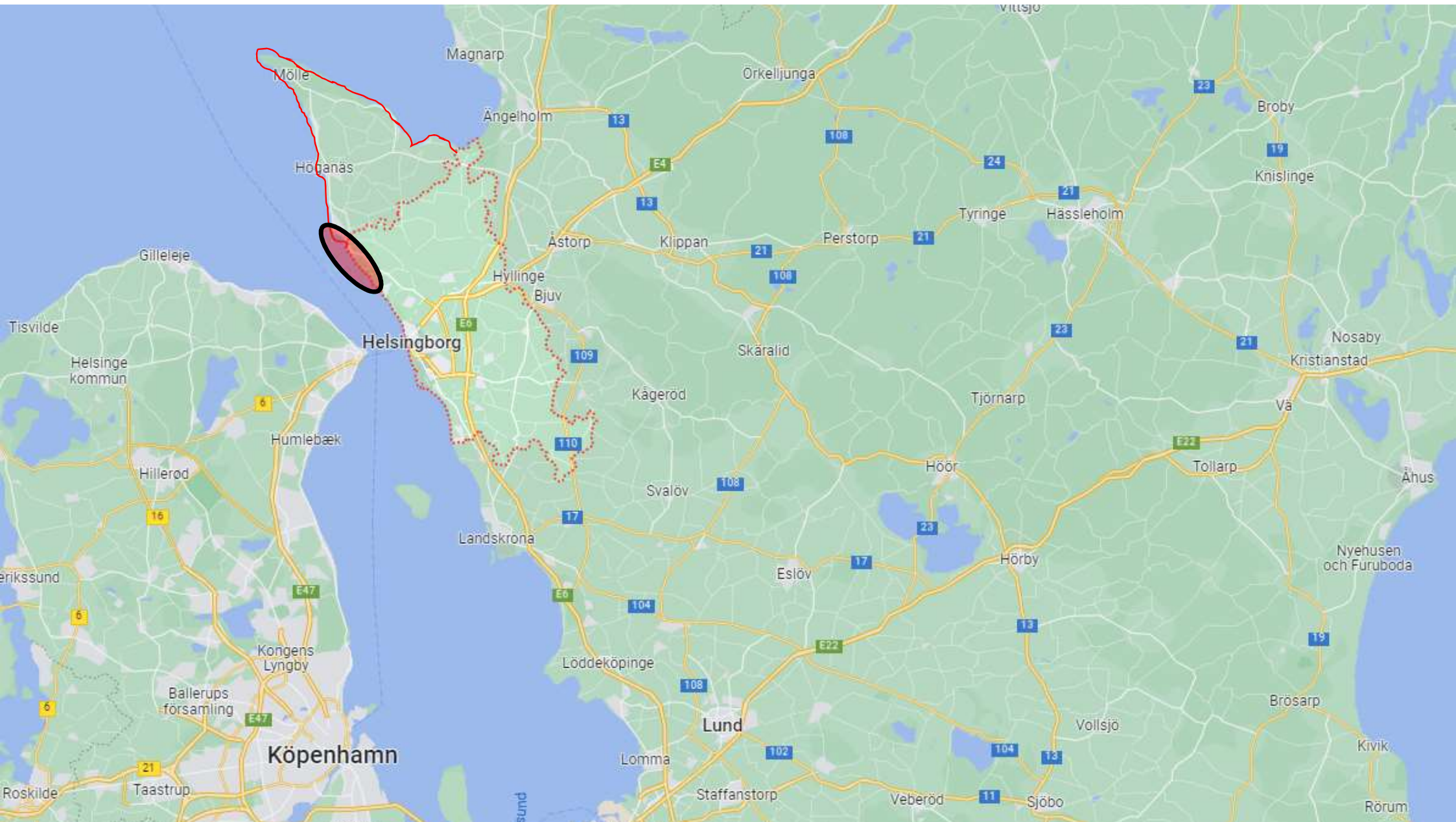

HELSINGBORG

HÖGANÄS
KOMMUN

6 augusti
2022

Händelseförlopp

	RSNV	Höganäs kommun	Helsingborg kommun
Lördag	Larm 18.15 Höganäs kontaktas KBV kontaktas VMA 22.31	Intern kommunikation via CoSafe Strand avspärrad Kommunikation till allmänhet	RSNV leder arbetet Miljöförvaltning kontaktas
Söndag	KBV ingen olja hav VMA hävs 11.06	Sanering startar Oljejour kontaktas	Stadsbyggnadsdirektör kontaktas Drift kontaktas Kommunikation till allmänhet Entreprenör (Peab) förbereds
Måndag		Grovsanering klar Kommunikation alla kanaler	Sanering startar Skyltar sätts upp
Tisdag		Sanering för hand	Sanering fortsätter
Onsdag		Oljejour på plats	Oljejour på plats Sanering för hand

Framgångsfaktorer

- Höganäs CoSafe
- Höganäs kommunikation genom film
- Samarbete kommuner emellan
- Snabb hjälp av oljejouren
- Snabba beslut och tydlig delegationsordning

Lärdomar

- Oljeskyddsplan åsidosatt, gick in i saneringsfas direkt. Öva!
- Räddningstjänsten, ta kontakt med kommunerna tidigare
- Kommun, ta ALLTID prov på oljan! KBV hänvisar till sekretess
- Måste vara bevisat mineralolja för ersättning av MSB
- Synka kommunikation mellan TIB, kommuner och kommuner emellan (VMA, skyltar mm. olika budskap)

Case Study - VLSFO Utsläpp 13 april 2022

Kustbevakare tar upp olja på Öckerö 16 april

Foto från KBV hemsida

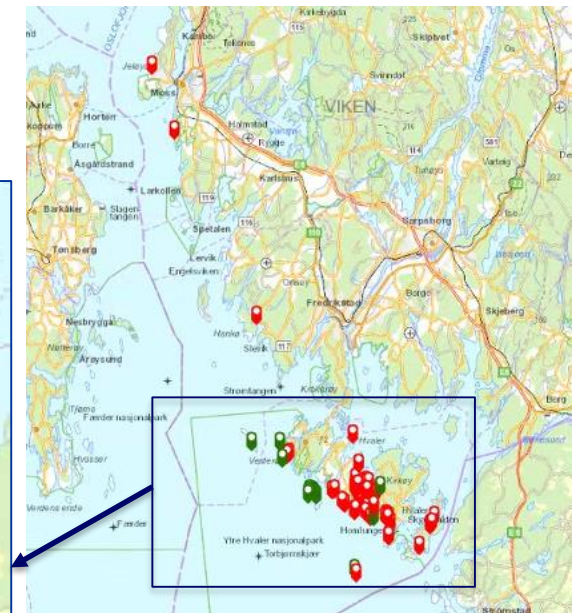

VLSFO spill

KYSTVERKET
NORWEGIAN COASTAL ADMINISTRATION

- First observations on Norwegian side of the border were reported 20.4.2022

Observations in the field

KYSTVERKET
NORWEGIAN COASTAL ADMINISTRATION

Footprints from a swan observed at Kvernskjær

Oil stuck to the bedrock

”Hybridolja”

Vad har vi lärt oss om de nya
lågsvavliga bränsle?

Jelena Savic

Enheten för metodutveckling räddningstjänst

KUSTBEVAKNINGEN

Improving Response capacities and understanding the environmental impacts of **new generation low Sulphur MARin fuel** Oil spills

Work packages (WP)

WP 1
Project management

WP 2
Compilation of knowledge

WP 3
Chemical characterisation

WP 4
Response options

Film

Vad har vi lärt oss:

OLJEMARKNAD

- Inga tydliga trender på marknaden
- Oljorna blandas flera gånger innan de når slutanvändare
- Variation även bland olika bathches
- Slutanvändarna saknar oftast kunskap om dessa oljor
- Avgörande: pris, svavelhalt, flampunkt

Major ports bunker Indication (USD/MT)

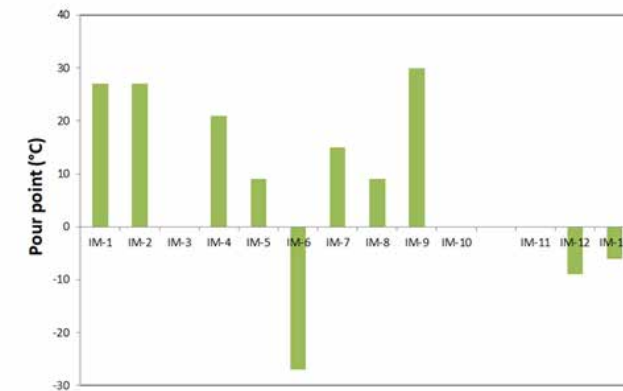
Port Name	HSFO	VLSFO	ULSFO	MGO	Last Update (GMT)
Gothenburg, Sweden	563 ▼	667 ▲	1098 ▲	1062 ▼	08 / Nov / 2022
Singapore	426 ▼	698 ▼		1026 ▲	08 / Nov / 2022
Rotterdam	406 ▲	642 ▲	995 ▲	1038 ▼	08 / Nov / 2022
Houston	428 ▲	675 ▲		1075 ▼	08 / Nov / 2022
Fujairah	392 ▲	684 ▲		1249 ▲	08 / Nov / 2022

NETPAS Gothenburg, Sweden

OLJORNAS EGENSKAPER

Bred variation i kemiska och fysikaliska egenskaper:

- **Flampunkt:** över 78 °C
- **Densitet** för färsk olja: 0,90 och 0,98 (vatten 1 g/cm³)
- **Viskositet:** 375 Cst – 19 000 cst (3 solida)
- **Avdunstning:** 3% - 28%
- **Vattenupptag:** 50-70%
- **Pour point:** -27°C och + 33°C
- **Vaxhalt:** 5% och 20%

KUSTBEVAKNINGEN

Vad har vi lärt oss:

MEKANIKS UPPTAGNING

- Möjligt för vissa oljor, låg pour point +3°C
- Inte möjligt för oljor med hög pour point +33°C
- Sorptionslänsor inte lämpligt metod

IN-SITU BURNING

- Svår antända
- Låg förbränningseffektivitet (10-15%)

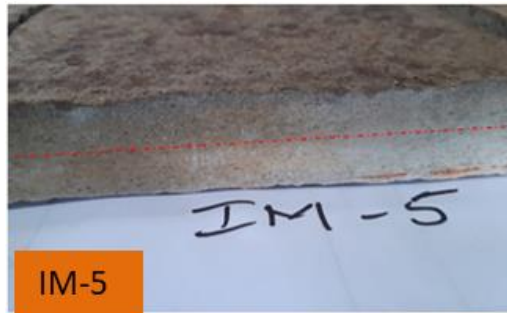
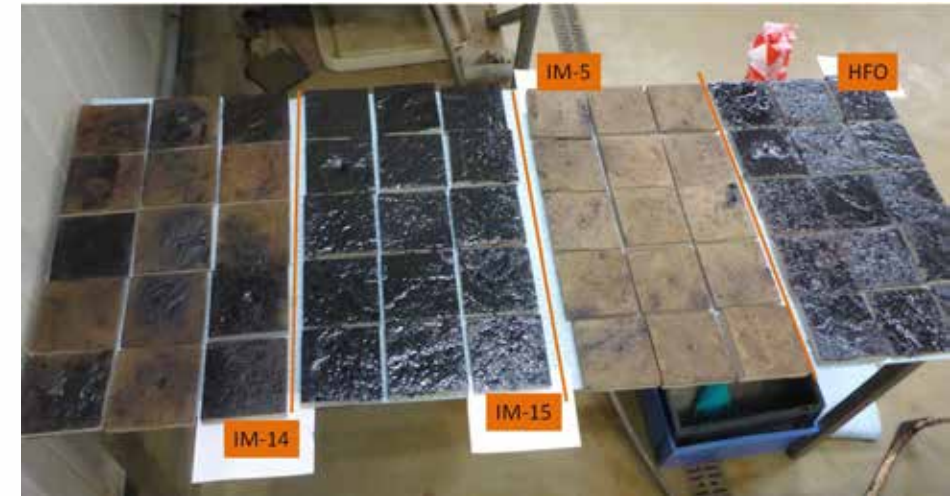
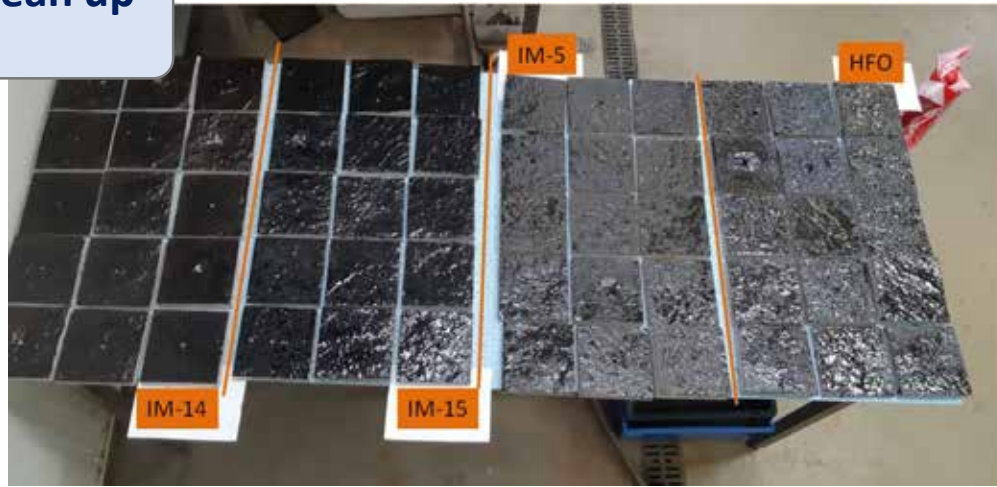
DISPERGERING

- Metod kan fungera för vissa **färska** oljor
- Emulgerade oljor (vädrade) är **INTE** dispergeringsbara

SANERING – shore-line clean up

- Vissa oljor trängdes in stenar och kan därmed orsaka svårigheter vid sanering
- Begränsad tvätt effekt

Vägen framåt:

1. Få så mycket information som möjligt så tidigt som möjligt för att:

- kunna prognostisera oljans beteende vid utsläpp (t.ex **Produkt datablad eller ta oljeprover. Titta på kemikaliska egenskaper såsom densitet, viskositet, vax halt, pour point. ej samma som MSDS**)
- kunna välja rätt metoder och rätt materiel (nödläktring, Vatteninjektion vid mekanisk upptagning, svepsystem ect)

2. Undersöka hur vaxhalt och pour point påverkar oljans vidhäftningsförmåga och elasticitet

3. Undersöka användning av additiver och hur de påverkar oljornas egenskaper

4. Försätta med tester med mekaniska upptagare och sanering samt följa upp teknikutveckling

5. IMAROS 2 ?

- Följa upp utveckling på oljemarknaden. (Trycket att sjöfartsindustrin att minska koldioxidutsläppen för att bli helt neutral 2050)
- Utmaningar och miljöräddningsförmåga vid utsläpp av nya bränsle (bio-diesel och andra alternativa bränsle)

Tack att ni har lyssnat

Tankrengöring från fartyg

NSO konferens, 221124

Fredrik Lindgren, Carolina Malmquist

fredrik.lindgren@havochvatten.se, carolina.malmquist@transportstyrelsen.se

Havs
och Vatten
myndigheten

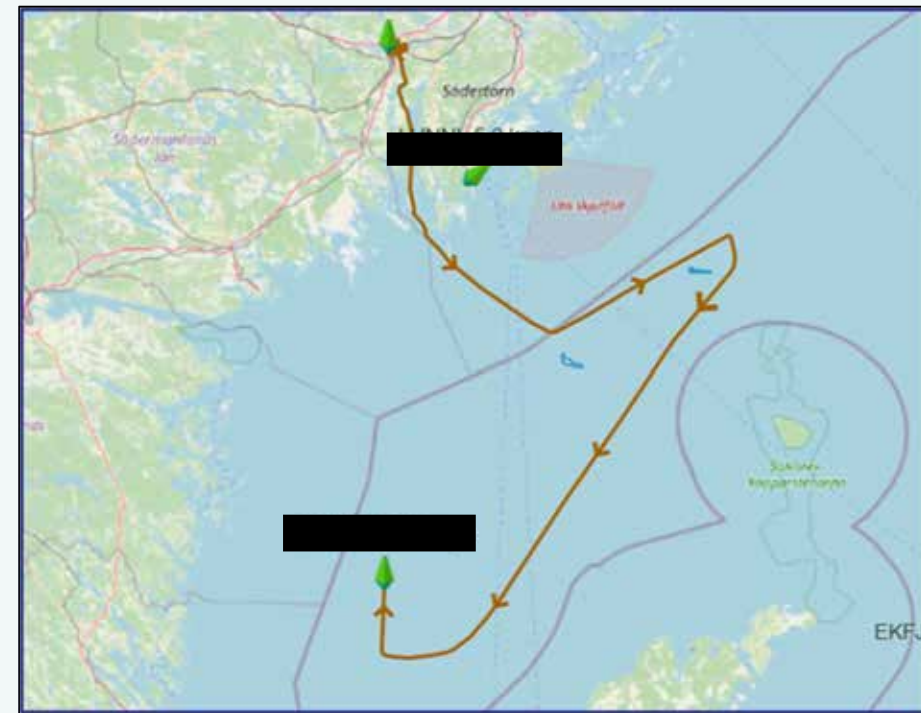
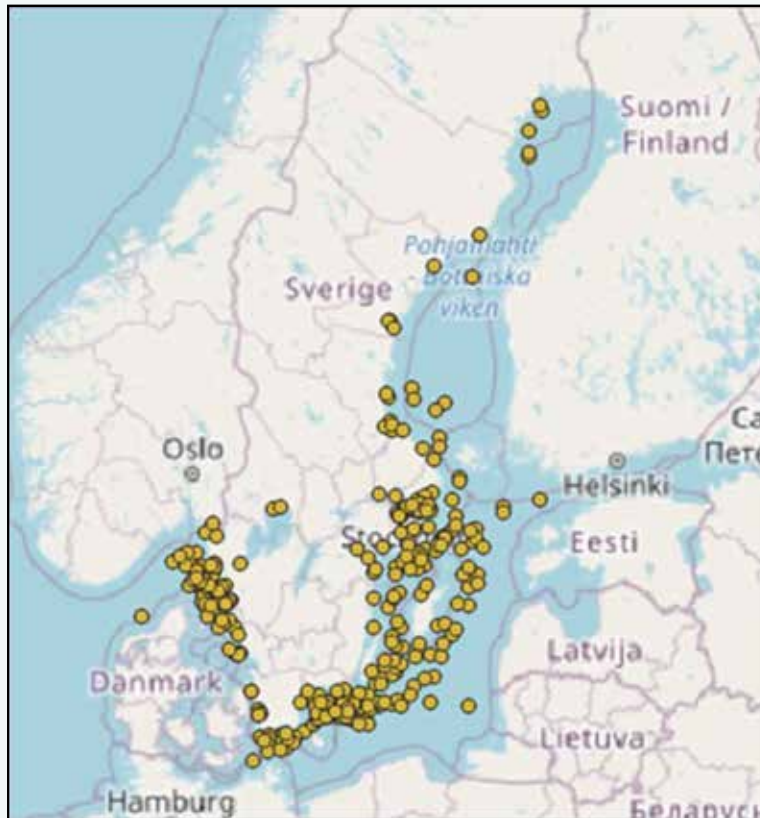
Outline

- » Bakgrund – utsläpp av icke mineralolja
- » Potentiell miljöpåverkan
- » Regelverk
- » Åtgärdsprogram
- » Skyddade områden

Problematik, (Annex II) utsläpp

- » Antal utsläpp av mineralolja minskar
- » Antal utsläpp av icke-mineralolja ökar
  - Fartygsspår som avviker från "mönstret"

Problematik, forts.

- » Fartyg genomför tankrengöring, kemikalier
- » Spill på stora ytor
- » Lagliga eller olagliga
  - Typ av kemikalie, X, Y, Z
  - Volymuppskattning

Bilder: Kustbevakningen

Den 8:e juni upptäckte Kustbevakningen ett utsläpp i Bottenhavet på en yta av 77 kvadratkilometer. Analysen av proverna är nu klara och visar att utsläppet bestod av någon form av talloljeprodukt

Problematik - Miljö

- » Totala mängd flytande bulk som hanteras i svenska hamnar årligen (2018): 65 miljoner ton
  - 60 miljoner ton råolja och raffinerade produkter
  - 5 miljoner ton resterande flytande bulk
- » Olika typer av kemikalier
  - Syror/baser
  - Potentiellt övergödande ämnen
  - Bensen och andra aromatiska kolväten
  - Icke fossila oljor
    - Vegetabiliska oljor
    - Biobränslen (tallolja)
  - Paraffin, vaxer
    - (Persistent floaters – prewash)
- » Effekter
  - Direkt toxiska effekter från ämnen
  - Långtidseffekter
  - Sjöfågel
    - Alfågel
      - population koncentrerad till mindre yta

PRODUKTNAMN	CAS	REAGENS KLASS	GRUPP	SVENSK Tonn	UTSLÄPP SVENSK Tonn
		X, Y, Z, O.S.	1,2,3,4,5	Tonn	Tonn
1-Hexadecyl-naphthalen/ 1,4-Di(2-hexadecyl-naphthalen) mixture	-	Y	5	7000	-
Aceton	67-64-3	X	5	-	120 000
Aceton cyanhydrin	75-86-5	Y	5	-	9000
Ätyl(C5-C6) bensen	-	X	3	-	2000
Ammoniak	-	Y	2,1	-	208 000
Ammoniumsulfat (stening)	-	X	2	-	49 000
Ammoniumnitrat (stening)	-	X	2	-	76 000
Anilin	62-53-3	Y	5	-	22 000
Anilin oljelöslösligt (C3 paraffin)	-	X	5	5000	8000
Basolja	-	-	5	-	200 000
Beckolja	-	S	4	83 000	-
Bensen	71-43-2	Y	3	3000	19 000
Etanol	75-07-8	Y	5	23 000	-
Etanol	64-17-5	Z	1	176 000	118 000
ETBE	627-92-3	Y	5	27 000	-
Etylacetat	141-78-6	Z	5	23 000	4000
Etylendiamin/etanol/älsyra	68-00-4	Y	5	-	<1000
Etylendiklorid	107-66-2	Y	5	7000	212 000
Etylhexanat	104-76-7	Y	5	49 000	-
Etylhexansyra	149-97-5	Y	5	44 000	-
Fenol	108-95-2	Y	2	-	216 000
Fettsyrametylater/Rapenetylater	-	Y	4	565 000	-
Formalin	50-00-0	Y	5	-	50 000
Formesyra	7664-38-2	Z	1	<1000	83 000
Glykol	50-82-9	Z	2	<1000	-
Glykol	107-31-1	Z	5	1000	-
Hydrerade vegetabiliska oljor (HVO)	-	Y	4	59 000	-
Is- och cykloalkaner	-	Y	4	59 000	-
Isobutanol	78-83-3	Y	1	-	-
Isopren	78-79-5	Y	5	-	3000
Isoler	-	Y	4	-	347 000
Kalkhydroxid	1310-58-3	Y	1	3000	-

HMI 2020

Foto: Kjell Larsson

Regelverk - Transportstyrelsen

- » Marpol Annex II - Kemikalier som transporteras i bulk (Regulations for the Control of Pollution by Noxious Liquid Substances in Bulk).
- » IBC koden - International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk
- » Fartyg som har lossat en typ av kemikalier rengör tankarna innan en ny produkt kan lastas.
  - Rengöringen genererar stora mängder lastrester
    - Max 75 liter/150 liter lastrest kvar i tankarna efter lossning
    - Lämnas i hamn
    - Spolas ut i havet
      - Klassning X, Y, Z kemikalie,
      - >12nm, vattendjup >25m, under gång
      - Volym per tank

Havs
och Vatten
myndigheten

KATEGORIER ENLIGT MARPOL 73/78, ANNEX II	FARTYG KONSTRUERADE INNAN 1 JULI 1986	FARTYG KONSTRUERADE MELLAN 1 JULI 1986 OCH 1 JANUARI 2007	FARTYG KONSTRUERADE EFTER 1 JANUARI 2007
X	300 L (+50 L) strip tillåten Prewash obligatorisk max 0.1% (vikt) efter prewash	100 L (+50 L) strip tillåten Prewash obligatorisk max 0.1% (vikt) efter prewash	75 L strip tillåten Prewash obligatorisk max 0.1% (vikt) efter prewash
Y - stelnande/viskösa	300 L (+50 L) strip tillåten Prewash obligatorisk	100 L (+50 L) strip tillåten Prewash obligatorisk	75 L strip tillåten Prewash obligatorisk
Y	300 L (+50 L) strip tillåten Prewash EJ obligatorisk	100 L (+50 L) strip tillåten Prewash EJ obligatorisk	75 L strip tillåten Prewash EJ obligatorisk
Z	900 L (+50 L) strip tillåten Prewash EJ obligatorisk	300 L (+50 L) strip tillåten Prewash EJ obligatorisk	- Prewash EJ obligatorisk

Regelverk, forts.

- » Krav på prewash
  - Kategori X ämnen
  - Y ämnen som anses vara stelrande eller högviskösa

- » Prewash
  - Hela tanken, efter lossning, sköljs tills koncentrationen av det ursprungliga ämnet är lägre än 0,1 procent (vikt).
  - Allt tvättvatten, även kallat slop, från prewashen måste pumpas iland och omhändertas innan fartyget får lämna kaj.

EU:s havsmiljödirektiv - åtgärdsprogram

» Genomförandet av EU:s havsmiljödirektiv - Åtgärdsprogrammet för Havsmiljön (ÅPH)

- Mål: God miljöstatus i havsmiljön
- Ny åtgärd
  - ÅPH 38 - Minimera miljöpåverkan från sjöfart i den marina miljön.
    - Transportstyrelsen
      - Åtgärden genomförs i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen och Sjöfartsverket
    - **Begränsning av utsläpp av lastrester med negativ miljöpåverkan i Östersjön**
      - Åtgärden genomförs genom:
        - ändringar i regler eller styrmedel
        - utföra informationskampanjer för en förhöjd kunskapsnivå om problematiken
        - och/eller genom att införa miljödifferenterade avgifter som medför lägre kostnader för fartyg med mindre utsläpp av de ovan beskrivna miljöproblemen.

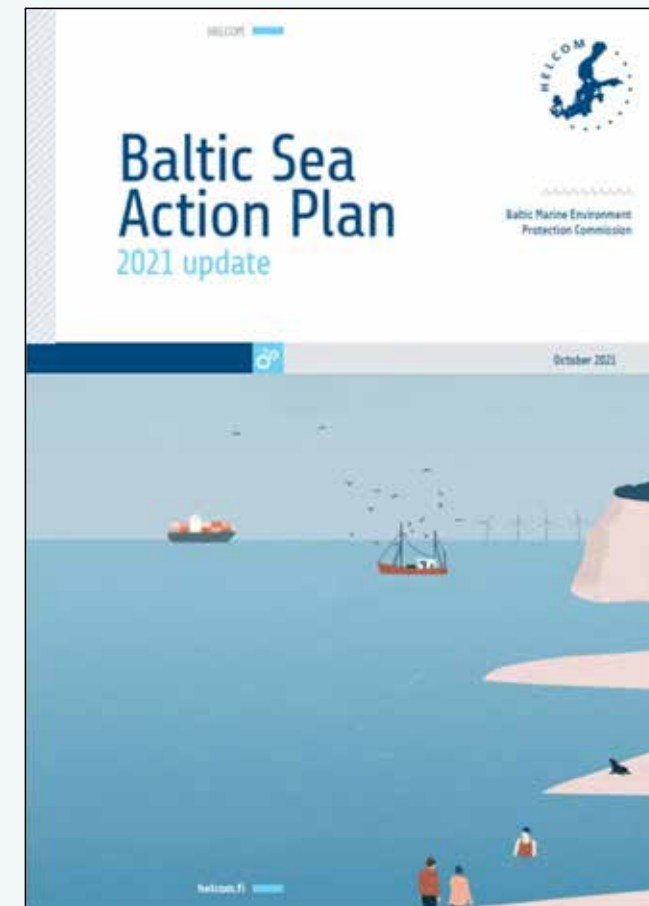

Helcom, åtgärdsprogram

» Regionalt samarbete

- Helcom, Östersjöländer
- Gemensamma överenskommelser
- BSAP – åtgärder (beslutad okt 2021)
  - Maritime
    - **S16 - Carry out a study and impact assessment by 2026 to estimate and evaluate the volumes and impact of discharges of residues of noxious liquid substances contained in cargo tank washing waters under the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships (MARPOL) Convention Annex II into the Baltic Sea. Based on the results, take relevant action by 2028 on whether and how to further limit discharges of residues of noxious liquid substances contained in cargo tank washing waters under MARPOL Annex II into the Baltic Sea.**
  - Response
    - **S31 - Conduct a feasibility study by 2022 for, and as appropriate, undertake a risk analysis for oil and hazardous and noxious substances (HNS) pollution of the marine environment in the Baltic Sea area by 2025.**

» Framtagande av underlagsmaterial/rapporter

Skyddade områden - Tankrengöring

- » HaV ansvarar för att ta fram förslag på lämpliga områden
- » Länsstyrelser ansvarar för skydd och förvaltning, med stöd av miljöbalken
  - Bevarandeplan
    - Utgör grund för vad som kan tillåtas eller åtgärder som ska utföras, ex vid tillståndsprövning för verksamheter som kräver N2000-tillstånd.
      - Sjöfart är inte en tillståndspliktig verksamhet
  - Exempel: Fiskereglering
    - Fiskefria zoner
- » Skyddade områden är i vissa fall (sjöfart) inte så skyddade.
- » Vattenområde som utgör Sveriges territorialhav - får nationella författningar antas för att förhindra, minska och kontrollera havsförorening från utländska fartyg.
  - Begränsning - får inte hindra eller inskränka rättigheten för utländska fartyg från oskadlig genomfart.
  - Oskadlig genomfart
    - En färd genom territorialhavet som är oavbruten och skyndsam men med viss rätt att stoppa och ankra.
    - I syfte att passera utan att inlöpa till inre vatten, alternativt inlöpa till eller gå till havs från inre vatten.
    - Genomfarten är oskadlig om den inte stör kuststatens lugn, ordning eller säkerhet.

Skyddade områden – Tankrengöring, forts.

- » Skydd för kuststatens miljö
  - Förutsätter att man inte inskränker havsrätten (rätten till fri genomfart).
  - Författningar till skydd för kuststatens miljö ska inte tillämpas på:
    - utformning, konstruktion, bemanning eller utrustning av utländska fartyg, om de inte ger uttryck åt allmänt accepterade internationella regler eller standarder.
  - Kuststater får i EEZ anta lagar och författningar:
    - för att förhindra, begränsa och kontrollera förorening från fartyg som uppfyller och genomför allmänt erkända internationella regler eller normer som fastställts genom behörig internationell organisation.
      - Erkända IMO-regler/normer.

- » Skyddade områden är **inte** undantagna från dessa förutsättningar ovan.
  - Godkänt förfarande enligt IMO/EU, även OK i dessa områden.
    - Inkl. tankrengöringar.
    - Alla EU länder + EU ratificerat UNCLOS.

Vägen framåt....

- » Närmare samarbete med PW inspektörer
- » Ändring av definitionen "en route"
- » Ändra internationella regelverket, t.ex.:
  - Östersjön till specialområde;
  - Krav på PW för alla Y-produkter,
  - eller bara vissa Y-produkter,
  - eller flytta vissa Y-produkter till kat X.
  - Arbete ska starta inom IMO med att göra PW rutiner mer striktare
- » Kräva PW på samtliga Y-produkter i SE (FIN har nationellt krav) vilket ger mindre lastrester i havet vid efterkommande tankrengöring.
- » Arbete inom ÅPH och BSAP

**Havs
och Vatten
myndigheten**

Diskussion

» Teknikutveckling

- Gränsdragning mellan lagligt och olagligt.
- Hur kan man avancera inom detta område, t.ex. ny teknik för volymuppskattning av utsläpp, liknande som finns för mineralolja.

» Sanktioner/morötter

- Andra "sanktioner" man kan införa för att motverka problemet.
- Motsvarande Paris MoU lista, svarta, grå, vita fartyg.
- Ändra beteende genom morötter, rabatt på t.ex. farledsavgift (CSI) eller hamnavgift om man lämnar iland tankrengöringsvattnet.
- Lastägare arbetar mot beteendet genom t.ex. vettinkultur.

Måns Jacobsson

HNS-konventionen
Nationell konferens för oljeskadeskydd 2022
23 och 24 November 2022

HNS-konventionen

International Convention on Liability and Compensation for Damage in Connection with the Carriage of **H**azardous and **N**oxious **S**ubstances by Sea, 2010

2010 HNS Convention

2010 års internationella konvention om ansvar och ersättning för skada i samband med sjötransport av farliga och skadliga ämnen

2010 års HNS-konvention

Nord Stream: gasutsläpp 2022

Historisk bakgrund

1967 *Torrey Canyon*-olyckan

1967 IMO Council Resolution: studera frågor rörande ansvar för skador orsakade av olja eller **andra farliga eller skadliga ämnen**

1984 Förslag till HNS-konvention behandlat av en diplomatisk konferens; konvention inte antagen

1996 HNS-konventionen antas av diplomatisk konferens; träder inte i kraft

2010 Ändringsprotokoll antaget av diplomatisk konferens; ännu inte i kraft

2018 Riksdagen godkände konventionen i 2010 års lydelse (prop. 2017/18:268); ännu inte ratificerad av Sverige

Enligt propositionen bör ratifikation ske först när konventionen tillträtts av för Sverige viktiga konkurrentländer

Lagtext: 11 kap. sjölagen

HNS-olyckor

- Allvarliga HNS-olyckor äger rum!
  - *Grandchamp*, Texas City, 1947: 500 dödade, 3 500 skadade
  - *Betelgeuse*, Irland, 1979: 50 dödade
  - *Ariadne*, Mogadishu, Somalia, 1985; utrymning av befolkning nödvändig
  - *Petragen One*, Spanien, 1985: 35 dödade, 39 skadade
  - *Bow Mariner*, USA, 2004: 21 dödade
  - *Global Apollon*, Hong Kong, 2017: 1 000 ton palmolja släpptes ut
  - *Sanchi*, East China Sea, 2018: explosion, 113 000 ton icke-beständig olja släpptes ut, 32 besättningsmedlemmar dödade

HNS-konventionen vs 1992 års oljeskaderegime

- HNS-konventionen en kombination av 1992 års ansvarighetskonvention och 1992 års fondkonvention
- Många bestämmelser är identiska eller nästan identiska i de två systemen
- Det finns också väsentliga skillnader mellan systemen

Definition av farliga och skadliga ämnen

- Grundas på listor på ämnen i IMOs konventioner och koder (**i deras senaste version**):
  - MARPOL 73/78 (Appendix I till Annex I)
(Appendix II till Annex II)
  - IBC Code
  - IMDG Code (om ämnena transporteras i förpackad form)
  - IGC Code
  - BC Code
  - IMSBC Code
    - under förutsättning att ämnena omfattas av **1996 version** av IMDG
  - rester från tidigare bulktransporter av ämnen som anges i dessa instrument
- HNS-konventionen beräknas omfatta ca 6 000 ämnen
- Ämnena finns upptagna på verktyget HNS-Finder; www.hnsconvention.org.

HNS-konventionen är tillämplig på

- Bulklaster
  - Fasta bulkämnen
    - Vissa sådana ämnen är undantagna på grund av den låga risk som de innebär, t.ex. järnmalm, kol, träflis och sågspån
  - Flytande bulklaster
    - Beständiga och icke-beständiga oljor
    - Gaser i vätskeform, t.ex. LNG and LPG
- Ämnen som transporteras i förpackad form
  - Dock endast om de omfattas av IMDG-koden
- HNS-konventionen är endast tillämplig på ämnen som transporteras ombord på ett fartyg som last

Skadebegreppet

- Konventionen omfattar följande skadetyper
  - dödsfall och personskador ombord eller utanför fartyget
  - skador på egendom utanför fartyget
  - ekonomiska skador till följd av förorening av miljön
    - ersättning utgår inte för ekologiska skador
  - kostnader för rimliga åtgärder för att återställa skadad miljö
  - kostnader för s.k. förebyggande åtgärder, dvs. rimliga åtgärder för att förhindra eller begränsa skador.
- under förutsättning att skadorna orsakats av ämnens farliga eller skadliga egenskaper

CASON, Spanien 1997

Napoli, Storbritannien, 2007

Tillämpning av HNS-konventionen på oljeutsläpp

- HNS-konventionen omfattar inte skador genom förorening orsakade av beständig olja
  - eftersom sådana skador omfattas av 1992 års oljeskaderegim
- men är tillämplig på
  - annan skada än föroreningsskada orsakad av beständig olja
  - alla slags skador orsakade av icke-beständig olja
- HNS-konventionen är inte tillämplig på skador orsakade av bunkerolja

Undantag för vissa fartyg

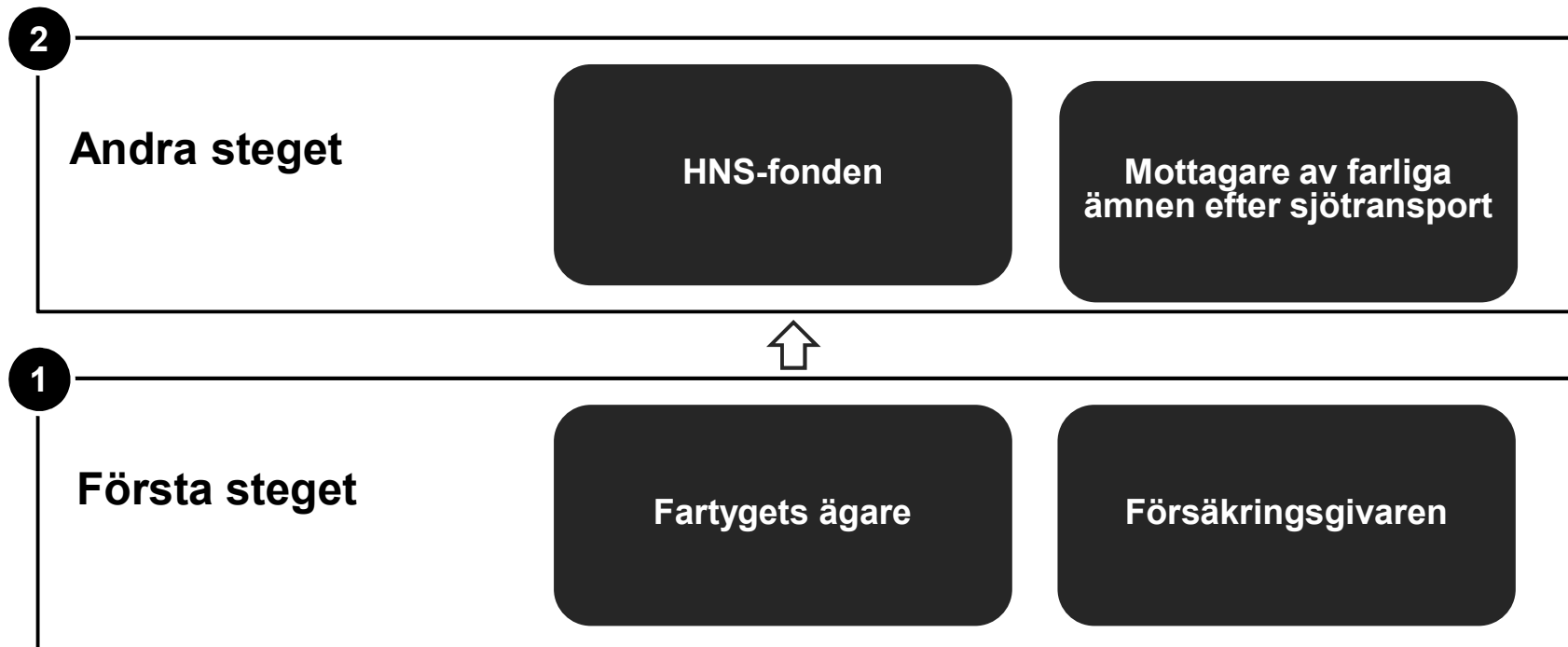
- En stat får undanta från konventionens tillämpning
  - fartyg vars dräktighet inte överstiger 200 bruttoton
  - som bara transporterar farliga och skadliga ämnen i förpackad form
  - medan de utför resor mellan hamnar i den staten
- Sverige torde komma att utnyttja denna möjlighet

Vissa farliga ämnen

- Tallolja
  - Klassificeras som farligt ämne (*tall oil, crude*) och omfattas av HNS-konventionen om utsläppet kommer från ett fartyg
    - För utsläpp från en landbaserad anläggning gäller 32 kap. miljöbalken
- Pellets
  - Omfattas inte av HNS-konventionen
- Parafinvax
  - Parafinvaxprodukter klassificeras som farliga ämnen och omfattas av konventionen
- Hybridoljor
  - HNS-konventionen torde vara tillämplig på skador orsakade av hybridoljor
    - under förutsättning att de transporteras som last
    - men inte om de utgör bunkerolja
- LNG
  - HNS-konventionen tillämplig om LNG-produkten transporteras som last men inte om den används för framdrivning av fartyget

Ett ersättningssystem i två steg

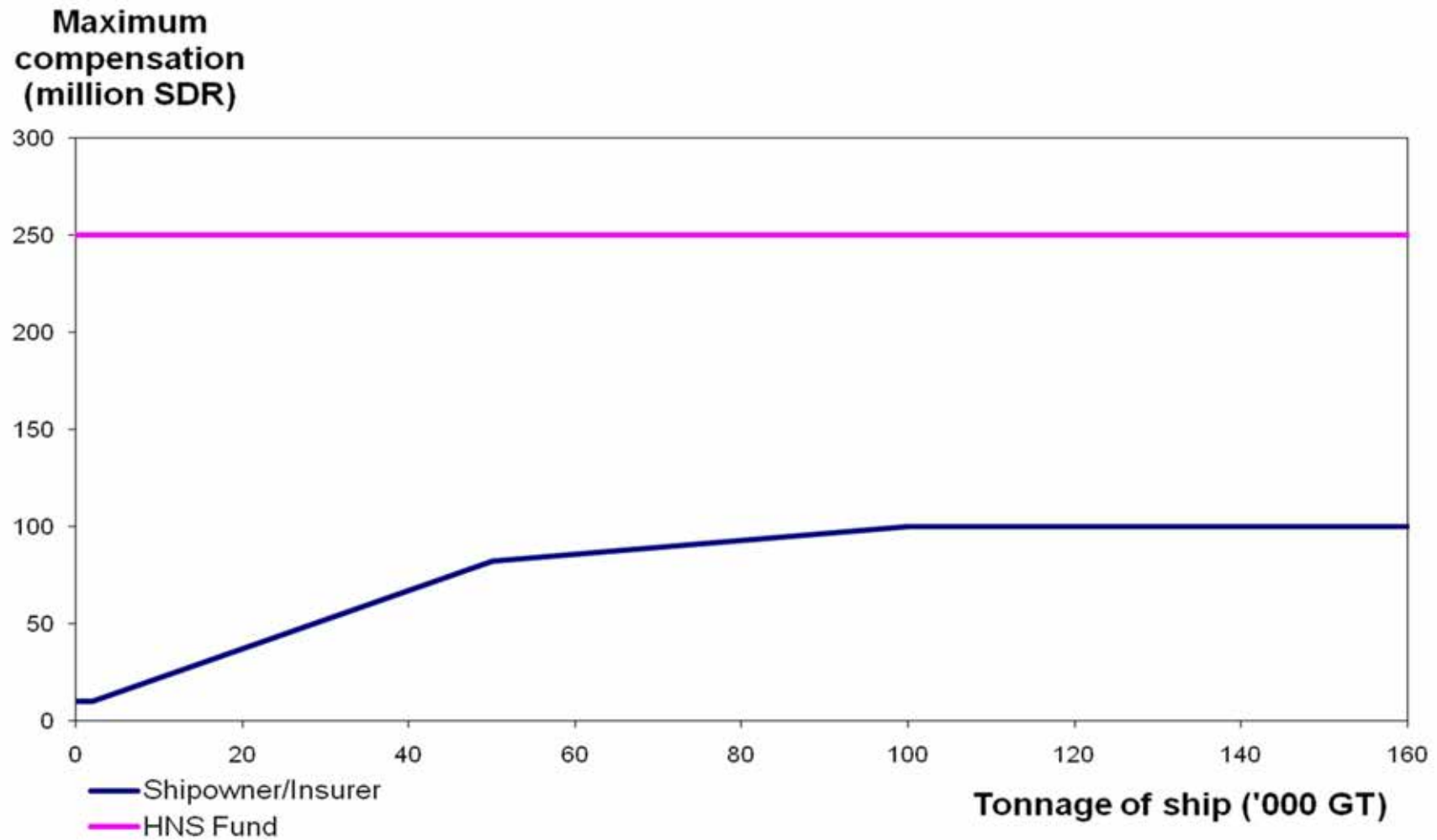
Konventionens huvudprinciper

- Strikt ansvar för fartygets registrerade ägare
- Särskilda bestämmelser om ansvarsbegränsning
  - Viss prioritet för dödsfall och personsador
- Obligatorisk ansvarsförsäkring och rätt för de skadelidande att väcka talan direkt mot försäkringsgivaren
- Ansvarskanalisering till fartygets ägare
- Enhetliga bestämmelser om jurisdiktion och erkännande av domar

Begränsningsbelopp

- Fartygsägaren
  - 10 million SDR (SEK140 milj.) för fartyg upp till 2000 bruttoton
  - höjs för större fartyg lineärt upp till 100 million SDR (SEK 1 400 milj.) för fartyg på 100 000 bruttoton
- HNS-fonden
  - 250 million SDR (SEK3 500 milj.)
    - inbegripet belopp som betalats av fartygsägaren/försäkringsgivaren
- Beloppen kan höjas genom ett förenklat ändringsförfarande

Compensation limits

Avgifter till HNS-fonden

- Avgifter betalas av dem som i en konventionsstat har tagit emot farligt gods efter sjötransport.
- Medlemsstaternas regeringar lämnar uppgifter om mottagna mängder till HNS-fonden

Några viktiga ändringar antagna vid 2010 års konferens

- Inga avgifter ska betalas till HNS-fonden för laster av farligt gods som transporterats i förpackad form
- Begränsningsbeloppet för fartyg som transporterar farligt gods i förpackad form höjs med 15 %
- HNS-fonden betalar i vanlig ordning ersättning för skador som orsakats av förpackat gods, trots att någon avgift inte betalas till fonden för sådant gods

Villkor för HNS-konventionens ikraftträdande

- Ratifikation av minst 12 stater
- Fyra av dessa måste ha fartyg under sin flagga på minst 2 million GT
- De stater som har ratificerat måste tillsammans representera ett mottagande av minst 40 miljoner ton av andra slags farligt gods än olja.
- Ratifikationsläget idag
  - **sex ratifikationer: Danmark, Estland, Norge, Kanada, Sydafrika och Turkiet**
- Ett antal stater har angett att de förbereder ratifikation
  - t.ex. Belgien, Frankrike, Nederländerna, Republiken Korea, Sverige och Tyskland

Avslutande frågor

- **Finns det tillräcklig politisk vilja för att få HNS-konventionen att träda i kraft?**
- **Är detta sista möjligheten att få till stånd en global reglering av dessa frågor?**

Haven-olyckan, Italien, 1991

KUSTBEVAKNINGEN

Projektet har bidragit till utvärdering av Kustbevakningens projekt "Effektivare skydd av råvattentäkter" utvärderat av

Effektivare skydd i råvattentäkter

Jelena Savic & Lars Langman
Metodutvecklingsavdelning

KUSTBEVAKNINGEN

Uppdrag och ansvar

Kustbevakningens verksamhet är bred och vilar på tre uppdrag:

- Räddningstjänst till sjöss
- Sjöövervakning, samt
- Krisberedskap och totalförsvaret.

För att leverera enligt vårt uppdrag har vi utformat ett arbetssätt vi kallar ***kombinationstanken***.

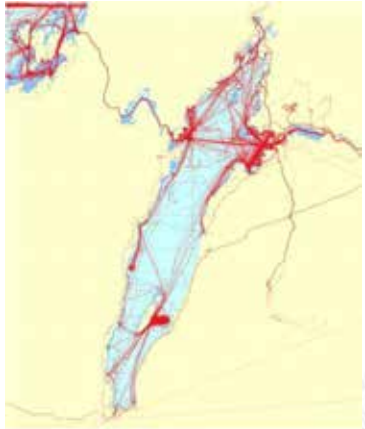
Civil försvar + Militär försvar = Total försvar

I fokus för regeringsuppdraget står viktiga områden för det civila försvaret som vi behöver kraftsamla kring:

- Transporter
- Energiförsörjning
- Livsmedelsförsörjning
- Dricksvattenförsörjning
- Ordning och säkerhet
- Finansiell beredskap
- Elektroniska kommunikationer och post

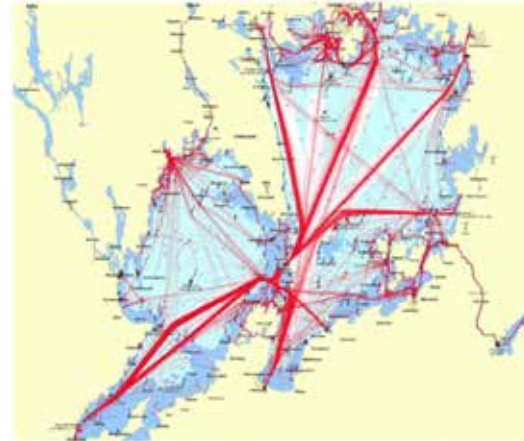
- Kustbevakningens ansvar och uppdrag – **Miljöräddning** i råvattentäcker
- Överflyttning av godstransport till sjöss – kontinuerligt ökning av sjötrafik
- Nya drivmedel – nya utmaningar? Upptäcka, Bekämpa, ...ect
- Effektiv Miljöräddning = Effektiv Samverkan

Sjötrafikmönster i Östern baserat på AIS-registreringar 2019.

Sjötrafikmönster i Mälaren baserat på AIS-registreringar insamlade under 2019.

Sjötrafikmönster i Vänern baserat på AIS-registreringar insamlade under 2019.

Syftet

- Skapa nätverk (**Vättern, Mälaren & Vänern**)
- Öka och sprida kunskapen förmågan, resurser, nya bränsle...
- Tillgängliggöra oljespridningsmodell (**Mälaren**)
- Ta fram RSA (**2019 Vättern, 2022 Mälaren & 2023 Vänern**)
- Inventera och kartlägga resurser, materiella och personella
- Gemensamma övningar (**Vättern, Mälaren & Vänern**)
- Etablera och utveckla samverkan i praktiken

Vättern

- KBV förstudie om beredskap och förmåga i Vättern (2019)
- Framtagning av Riskanalys Vättern (SSPA 2020)
- Video konferens
- Aktör gemensam övning (2020 – Inställd)
- Scenarioövning
- Seminarium/table-top övning i Vättern (v.19 2022)
- Operativ strategi för Vättern

Mälaren

- Workshop, Mälaren (v.11 2022)
- SMHI: påbörja framtagning av spridningsmodell.
- Ekotoxikologiska analyser av bränslen (IVL) (2022)
- Framtagning av RSA Mälaren
- Inventering av Regionala oljeskyddplaner
- Påbörja dialog kring uppdatering av digital miljöatlas Mälaren
- Scenario- och tabletopövning i Mälaren (v. 40 + v.42 2022)
- Verifiera spridningsmodell för Mälaren (vår 2023)

KUSTBEVAKNINGEN

Miljöräddning Vättern

OPERATIV ÖVNING

- Öka förmågan för miljöräddning på Vättern
- Kunskapsökning om olika typ av utrustning
- Nätverksbyggande
- Tre delövningar: Instängning, Inringning, Inlänsning

• AAR

• [Film](#)

SCENARIO ÖVNING

- Klarlägga interna larmkedjor, klarlägga prioriteringar, samverkansfrågor, nätverksbyggande gemensam lägesbild
- Indelning i fyra grupper (Blandade grupper)
- AAR

KUSTBEVAKNINGEN

Miljöräddning i Mälaren

OPERATIV ÖVNING

- Öka operativ förmåga i Mälaren
- Största nationella övningen med 130 deltagare och 25 båtar
- Sju övningsmoment
- Blandade "strike teams"

- [Film](#)

SCENARIO ÖVNING

- Seminarium
- Table-top övning, med 7 inspel, 4 grupper
- Blandade grupper
- AAR (Erfarenhetshantering)

Vänern 2023

- Kick-In Vänern(vår 2023)
- Framtagning av RSA Vänern (sjöbaserade och landbaserade riskkällor)
- Inventera resurser (personella och materiella)
- Scenario- och tabletopövning i Vänern (v. 40 + v.42 2023)

KUSTBEVAKNINGEN

Sveriges strategi för oljeskadeskydd - Handlingsplan

Nationell konferens för oljeskadeskydd 2022

Sonja Dobo, MSB

2022-11-24

NSO:s strategiska dokument

- Riskbild för oljeolyckor till sjöss i Sverige – En kunskapsöversikt för Östersjön, Västerhavet och Mälaren
  - Publ.nr: MSB1643 (2020)
- Sveriges strategi för oljeskadeskydd. (Styrande dokument)
  - Publ.nr: MSB701 (2014)
- Sveriges strategi för oljeskadeskydd – Underlagsrapport
  - Publ.nr: MSB702 (2014)
- Sveriges strategi för oljeskadeskydd – Handlingsplan
  - Publ.nr: MSB1886 (2022)

Ny handlingsplan – utgångspunkter

- Försämrad riskbild – nya bränslen, nya utmaningar
- Uppföljning & utvärdering av 2016-års åtgärder
  - Behov: tydligare process för uppföljning
- Tydliggöra NSO:s roll: Verksamhetslogik
- Kartläggning av förmågan i kustlän och kommuner

Sveriges oljeskyddsberedskap 2021 - Kartläggning av förmågan

- Enkätundersökning

- 18 län, 124 kommuner har kust mot statligt vatten (15 Lst svarade)
- Länsstyrelsernas "oljesamordnare" tillfrågades
- Lokal och regional nivå
- 2021 års kartläggning "baslinje" – nästa 2025
  - Finns även tidigare studier (bl.a. WMU, 2014)
- Indikatorer inom följande områden:

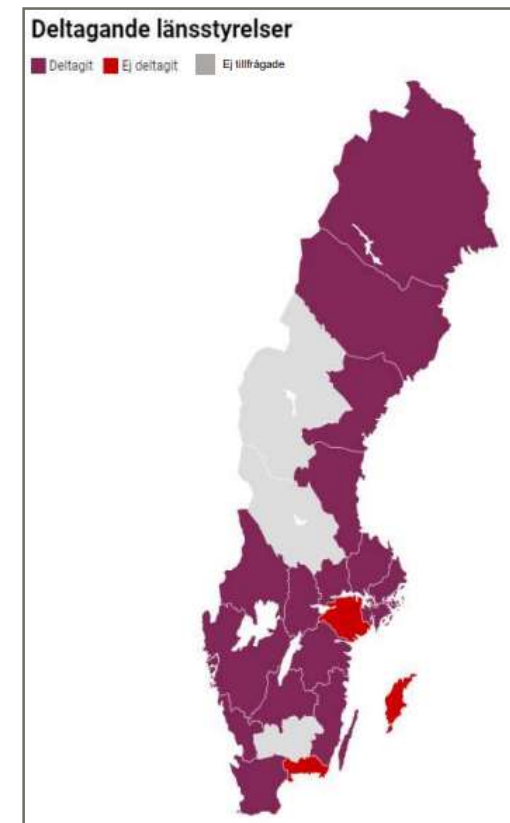
RISK OCH
SÅRBARHETSANALYSER (RSA)

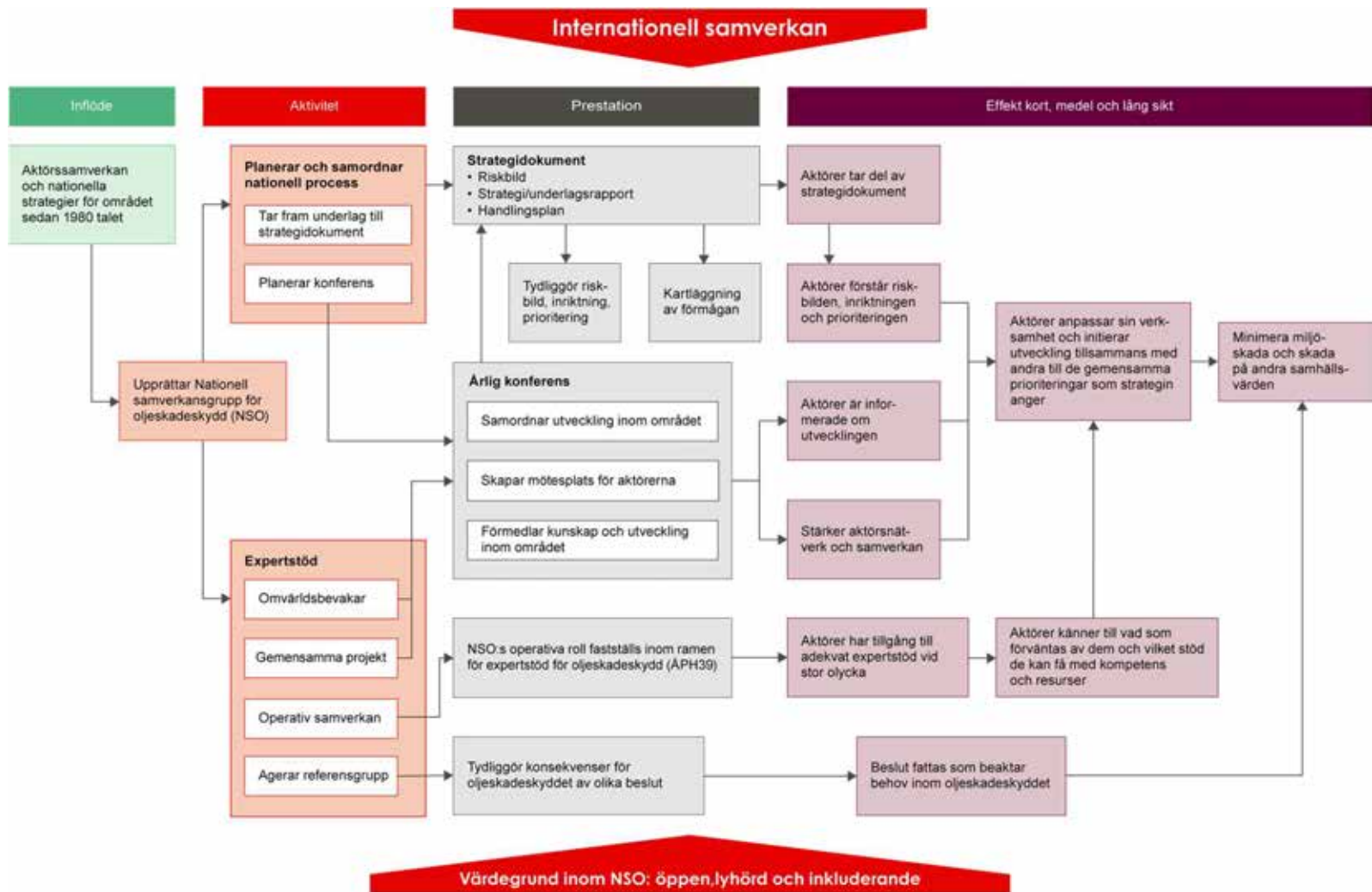

PLANERING OCH
ORGANISERING

DIGITAL MILJÖATLAS

Två fokusområden

2016-års upplaga

2. Åtgärder för att uppnå strategins målsättningar	12
2.1 Fokusområde 1 – Inriktning och samordning	13
2.1.1 Prioriterade åtgärder på nationell nivå	13
2.1.2 Regionala aktörer	14
2.1.3 Lokala aktörer	14
2.2 Fokusområde 2 – Utbildning, övning och utveckling	17
2.2.1 Prioriterade åtgärder på nationell nivå	17
2.2.2 Regionala aktörer	17
2.2.3 Lokala aktörer	17
2.3 Fokusområde 3 – Kommunikation och information	19
2.3.1 Prioriterade åtgärder på nationell nivå	19
2.3.2 Regionala aktörer	20
2.3.3 Lokala aktörer	20

2022-års upplaga

2. Åtgärder för att uppnå strategins målsättningar	18
2.1 Fokusområde 1 – Inriktning och samordning	20
2.1.1 Prioriterade åtgärder på nationell nivå	21
2.1.2 Prioriterade åtgärder på regional nivå	23
2.1.3 Prioriterade åtgärder på lokal nivå	25
2.2 Fokusområde 2 – Utbildning, övning och utveckling	27
2.2.1 Prioriterade åtgärder på nationell nivå	27
2.2.2 Prioriterade åtgärder på regional nivå	28
2.2.3 Prioriterade åtgärder på lokal nivå	29

**Minimera miljökada
och skada på andra samhällsvärden**

Nationell

1. Samordnade stöd vid händelser
2. Digital Miljöatlas styr prioriteringarna
3. Nationell beredskapsplanering för fartygsolyckor med förening till sjöss

10. Nationell utbildnings- och övningsinriktning
11. Testa förmågan skarpt på nationell nivå

Regional

4. Utsläpp från fartygsolyckor i regional risk- och sårbarhetsanalys (RSA)
5. Förvaltning av Digital Miljöatlas
6. Regional planering för fartygsolyckor med förening till sjöss

12. Samordnad regional förmåga
13. Testa förmågan skarpt på regional nivå

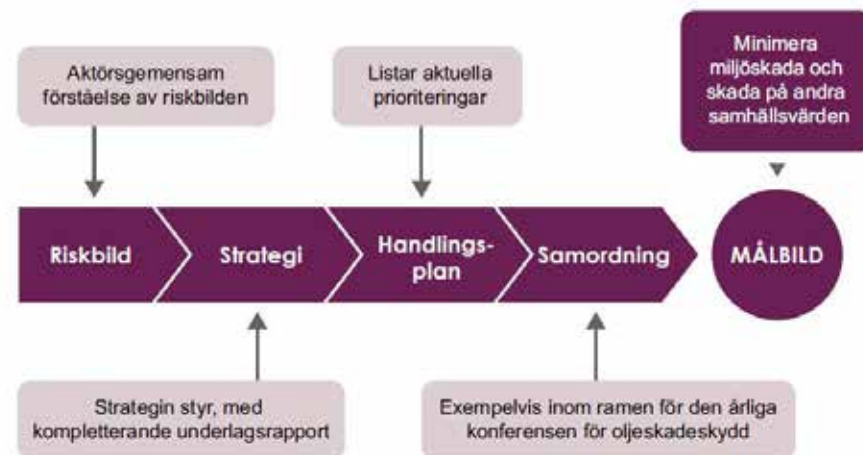
Lokal

7. Utsläpp från fartygsolyckor i kommunal risk- och sårbarhetsanalys (RSA)
8. Uppdatering och inventering av skyddsvärda områden i Digital Miljöatlas
9. Lokal planering för fartygsolyckor med förening till sjöss

14. Kustkommunerna bidrar till regionens samordnade förmåga
15. Testa förmågan skarpt på lokal nivå

Inriktning och samordning

Utbildning, övning och utveckling

Nationell nivå

Nationell

1. Samordnade stöd vid händelser
2. Digital Miljöatlas styr prioriteringarna
3. Nationell beredskapsplanering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

10. Nationell utbildnings- och övningsinriktning
11. Testa förmågan skarpt på nationell nivå

Inriktning och samordning

Utbildning, övning och utveckling

Regional nivå

Regional

- 4. Utsläpp från fartygsolyckor i regional risk- och sårbarhetsanalys (RSA)
- 5. Förvaltning av Digital Miljöatlas
- 6. Regional planering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

Inriktning och samordning

- 12. Samordnad regional förmåga
- 13. Testa förmågan skarpt på regional nivå

Utbildning, övning och utveckling

Lokal nivå

Lokal

- 7. Utsläpp från fartygsolyckor i kommunal risk- och sårbarhetsanalys (RSA)
- 8. Uppdatering och inventering av skyddsvärda områden i Digital Miljöatlas
- 9. Lokal planering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

Inriktning och samordning

- 14. Kustkommunerna bidrar till regionens samordnade förmåga
- 15. Testa förmågan skarpt på lokal nivå

Utbildning, övning och utveckling

Myndigheten för
sambäddning
och beredskap

Nationella åtgärder - Inriktning och samordning

1. Samordnade stöd vid händelser

2. Digital Miljöatlas styr prioriteringarna

- Grundläggande utgångspunkt för allt arbete på alla nivåer
- Alla aktörer använder, uppdaterar
- Alternativa system undanbedes
- Uppföljning i kartläggningen

3. Nationell beredskapsplanering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

- Åtgärd 10 och 11 förser underlag till utveckling av nationell beredskapsplan.
- Arbetet startar upp längre fram i tiden.

Länsstyrelserna

Regionala åtgärder - Inriktning och samordning

4. Utsläpp från fartygsolyckor i regional risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

- RSA omfattar risker utsläpp från sjöfarten
- Nivå av samverkan tydliggörs
- NSO riskbild används som underlag

5. Förvaltning av Digital Miljöatlas

- Avtal, finansiering
- Riktlinje för användning och uppdatering
- Samtliga Lst använder
- Översyn vart 4e år
- Uppdatera skyddsvärda områden efter behov

6. Regional planering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

- Regional oljeskyddsplan el. motsv.
- Krisberedskapsplan omfattar oljeskadeskydd
- Plan ska vara aktuell och övad

Lokala åtgärder

- Inriktning och samordning

7. Utsläpp från fartygsolyckor i kommunal risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

- RSA omfattar risker utsläpp från sjöfarten
- Nivå av samverkan tydliggörs
- NSO riskbild används som underlag

8. Uppdatering och inventering av skyddsvärda områden i Digital Miljöatlas

- Bidra med lokala prioriteringar
- Översyn vart 4e år
- Uppdatera skyddsvärda områden efter behov

9. Lokal planering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

- Lokal oljeskyddsplan el. motsv. som komplement till regional plan
- Sveriges strategi för oljeskadeskydd används som utgångspunkt
- Ska vara aktuell och övad

Del 2 - Utbildning, övning och utveckling

Minimera miljökada
och skada på andra samhällsvärden

Nationell

1. Samordnade stöd vid händelser	10. Nationell utbildnings- och övningsinriktning
2. Digital Miljöatlas styr prioriteringarna	11. Testa förmågan skarpt på nationell nivå
3. Nationell beredskapsplanering för fartygsolyckor med förorening till sjöss	

Regional

4. Utsläpp från fartygsolyckor i regional risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	12. Samordnad regional förmåga
5. Förvaltning av Digital Miljöatlas	13. Testa förmågan skarpt på regional nivå
6. Regional planering för fartygsolyckor med förorening till sjöss	

Lokal

7. Utsläpp från fartygsolyckor i kommunal risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	14. Kustkommunerna bidrar till regionens samordnade förmåga
8. Uppdatering och inventering av skyddsvärda områden i Digital Miljöatlas	15. Testa förmågan skarpt på lokal nivå
9. Lokal planering för fartygsolyckor med förorening till sjöss	

Inriktning och samordning

Utbildning, övning och utveckling

Minimera miljökada
och skada på andra samhällsvärden

Nationell

1. Samordnade stöd vid händelser
2. Digital Miljöatlas styr prioriteringarna
3. Nationell beredskapsplanering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

10. Nationell utbildnings- och övningsinriktning
11. Testa förmågan skarpt på nationell nivå

Regional

4. Utsläpp från fartygsolyckor i regional risk- och sårbarhetsanalys (RSA)
5. Förvaltning av Digital Miljöatlas
6. Regional planering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

12. Samordnad regional förmåga
13. Testa förmågan skarpt på regional nivå

Lokal

7. Utsläpp från fartygsolyckor i kommunal risk- och sårbarhetsanalys (RSA)
8. Uppdatering och inventering av skyddsvärda områden i Digital Miljöatlas
9. Lokal planering för fartygsolyckor med förorening till sjöss

14. Kustkommunerna bidrar till regionens samordnade förmåga
15. Testa förmågan skarpt på lokal nivå

Inriktning och samordning

Utbildning, övning och utveckling

Nationella åtgärder

- Utbildning, övning och utveckling

10. Nationell utbildnings- och övningsinriktning

- NSO initierar och följer upp arbetet
- Ger övergripande stöd
- Integreras i myndigheternas övningsplanering

11. Testa förmågan skarpt på nationell nivå

- Sker i samband med olycka eller övning

Regionala åtgärder - Utbildning, övning och utveckling

12. Samordnad regional förmåga

- integrerar oljeskadeskyddet i befintliga processer
- samordnar och följer upp det regionala utbildnings-, övnings- och utvecklingsbehovet
- Säkerställer kompetens och förmåga i regionen i balans med riskbild

13. Testa förmågan skarpt på regional nivå

- inkluderar oljeskyddsövningar i länets övergripande övningsplanering
- säkerställer att övningar och inträffade händelser utvärderas.
- delger erfarenheter och lärdomar av nationellt intresse vid NSO:s konferens

Lokala åtgärder

- Utbildning, övning och utveckling

14. Kustkommunerna bidrar till regionens samordnade förmåga

- har en långsiktig planering för utbildnings-, övnings- och utvecklingsverksamhet
- bidrar med materiella och personella resurser till regionens samordnade förmåga
- bidrar med information och strategiska frågeställningar till sin länsstyrelse och NSO

15. Testa förmågan skarpt på lokal nivå

- bedriver övningsverksamhet utifrån övningsplaneringen i länet och/eller kommunen.
- övningar och inträffade händelser utvärderas
- Erfarenheter och lärdomar av nationellt intresse delges vid NSO:s konferens för oljeskadeskydd

NSO nyhetspanel 2022

Nationell konferens oljeskadeskydd 2022

2021-11-24

Stockholm

NSO:s aktuella frågor

KBV projektansökan 2023-2025 (anslag 2:4)

Stärkt nationell samverkan för fartygsolyckor med förorening till sjöss

- NSO samverkansprojekt
- 3 åtgärder i handlingsplanen ingår (1, 3, 10)
- + Revidera riskbilden (2025)
- + Kartläggning av förmåga 2025 (vart 4:e år)

Informationsfilm om NSO

- Klar i december

Konferens 2023 i Malmö

- Värd: Länsstyrelsen Skåne

Minimera miljökada
och skada på andra samhällsvärden

Nationell

1. Samordnade stöd vid händelser
2. Digital Miljöatlas styr prioriteringarna
3. Nationell beredskapsplanering för fartygsolyckor med förorening till sjöss
10. Nationell utbildnings- och övningsinriktning
11. Testa förmågan skarpt på nationell nivå

MSB:s aktuella frågor

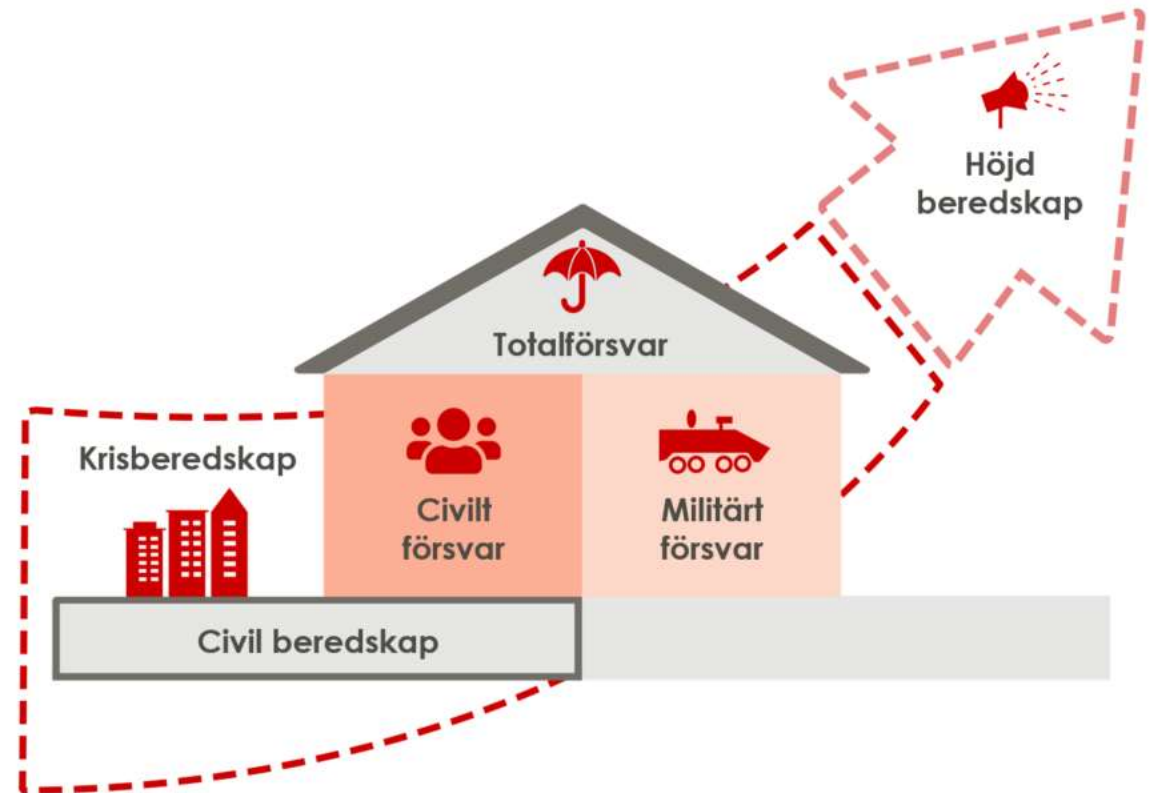

Övergripande

- Strukturreform: Civil beredskap

Oljeskadeskydd

- Fokus på NSO och nationell utveckling
  - Bidrar till BSAP och EUSBSR
- Ny: Handbok i kommunal Krisberedskap
- Arkivet
  - Hjälpt oss hålla uppdaterat!

AKTUELLT - SJÖFARTSVERKET

- **Planerade/pågående större farledsprojekt**
  - Luleå, Göteborg, Landsort m.fl.
- **Nya isbrytare**
  - Upphandling 2023
- **Regeringsuppdrag**
Fossilfri flotta

Nytt från Transportstyrelsen

Nu finns en ansvarig på olje- och kemikaliefrågor igen

Ett jobb pågår med biobränslen

Havs- och vattenmyndigheten

Havs
och Vatten
myndigheten

- Funktionsbrevlåda – KBV – HaV
  - Incidenter, snabbt få initial information
  - HaV får förfrågningar om påverkan på miljön
    - Media, allmänhet, RK
- ÅPH 38 – Tankrengöringar från Kemikalietankers
  - KBV, TS, HaV
  - Arbete över året
    - Workshop, Almedalen, konferens
- Bärgningsoperationer olja
  - Skytteren
    - slutförd
  - Rone

NATURVÅRDSVERKET

- Naturvårdsverket är sedan 1 oktober en beredskapsmyndighet
  - Sektorn för livsmedelsförsörjning och rent dricksvatten
  - Fokus på Avlopp och avfall
- Ansvarsfördelning av åtgärder i Baltic Sea Action Plan (BSAP) och North-East Atlantic Environment Strategy (NEAES)
- Vi har gjort en RFI (Request for information) i vårt dynamiska inköpssystem (DIS) för upphandling av konsulttjänst för framtagandet av en nationell vägledning för oljeskadat vilt

KUSTBEVAKNINGEN

Personal

Utökning av personalramarna med 150 tjänster
Dubblerar takten i aspirantutbildningen
(Ändrade förkunskapskrav för ansökan)

Materiel och teknik

Ny fartygsserie beställd (7st)
Nyrenoverade miljöräddningsfartyg (3st)

Ledningscentral

Informera LC om ni ändrat kontaktuppgifter:
lc@kustbevakningen.se

Samverkan

Riktade övningar för råvattentäckterna

Erfarenheter

Arbetar med erfarenhetshantering för lärande

Kontaktperson: Jelena Savic

jelena.savic@kustbevakningen.se

Länstyrelsen
Skåne

Digital Miljöatlas

- Länstyrelsernas Förvaltningsobjekt Samhällsskydd och Beredskap förvaltar DM
- Vi jobbar på att ta fram en manual och uppdatera GIS-standader
- Informationsknappen (i:et) längst upp till höger finns en ny förklaring

Övertagande av kommunal räddningstjänst - CIVO

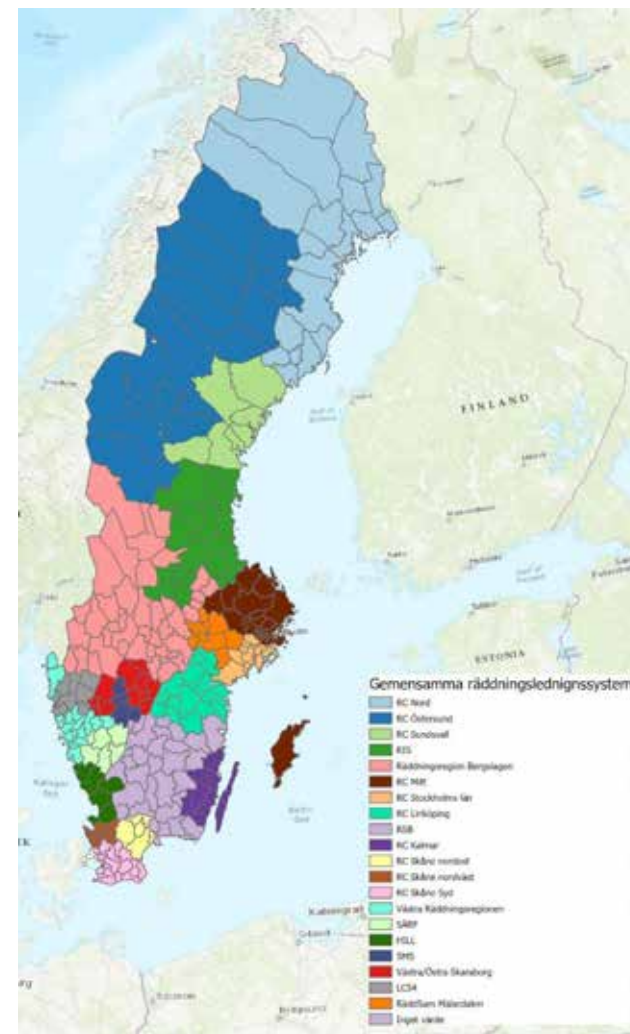
- Ändring om CIVO i FSO 4:33 "En länsstyrelse som är civilområdesansvarig..." PRL idag kontrakterad för ett län
- Arbete pågår för att reda ut - överenskommelse mellan länen?
- Projektet Enhetligt Ledningssystem (ELS) måste inarbeta länsstyrelsens roll i och med införandet av CIVO

Oljeskyddsutbildning i Skåne

- Oljeskyddsutbildning på gång i Skåne enligt Västra Götalands-konceptet

Kommunala perspektivet

- Efter ändring i föreskrifterna till LSO så har räddningstjänster gått samman operativt under 2022, se karta (mars 2022).
- Precis som förra året finns stort behov av utbildning och övning i oljeskydd - lokala och delregionala övningar. Inom kommunens olika verksamheter, men också tillsammans med grannar, räddningstjänstförbund, KBV, Länsstyrelsen, m.fl.
- Samuel.dahlstrom@rtog.se, Räddningstjänsten Östra Götaland
- Peter.dafteryd@stromstad.se, Strömstad kommun
- Johan.gert@skr.se, SKR

GUIDELINE GENOM EN OLJEBEKÄMPNINGSSINJATS

1 FÖRBEREDANDE SKEDET

KUL!

JU MER JAG TRÄNAR DETTO MER TUR

"MAN BÖRDE"

YOVR POSITION?

4TH KVART

MIT LAND...

MSB

RAPPORT REGERINGEN

OLJE-SKYDDPLAN

KONTAKT INOMAN DET HÄNDER

MSB

JAG BEHOVER KÄN SOM HAR ERFARENHET...

OLJE-SAK KUNING KONSULENT

TYV AV OLJA

VALDERAT UPPGIFTER

VAKT-HAVAN DE

SÖKA INFORMATION VAD KÄN HÄNDA?

BRAND TIB-FUNKTIONER

DRABBAD KBV RIKT FÖR UTSLAPP

DIGITAL MILJÖATLAS

MILJÖ ENHETEN

LEDNINGS-CENTRAL

KOMMUNAL RÄDDN.

SJOFARTV.

TRANSP. STYR

LANSTYRK.

TIB VERIFIERAD INFO.

CHEF I BEREDSKAP

VAR ÄR DETTA? VAD HÄNDER? BERÖRDA? RESTEN AV SAMHÄLET

SMHI

VÄDER-PROGNOSEJER

TIB

DYGNET RUNT

VEM ÄR ANSVARET?

ANALYS VAD HÄRSKÄNT?

2 AKUTA SKEDET

VI VILL HJÄLPA TILL!

PRIVATA ENTRE-PRÄDÖRER

FÖRSÄKRING-BOLAG

REFURJ!

SKYDDSVÄRT? BIOTOP... IBLAND LAND... IBLAND VATTEN

GRANS

STRÄNDNÄRA BEKÄMPNING

HANTERA EN KREATIV ALLMÄNHET

VI SÄGER SAMMA SAK!

STABER DOKUMENTERAR

3 SANERINGS SKEDET

DIGITAL MILJÖ-ATLAS

LANSTYRELSEN

VI SÄGER SAMMA SAK!

STABER DOKUMENTERAR

GEN SYSTEM

SAMORDNAD KOMMUNIKATION

VILKEN STRÄND SKATA SMÄLLEN

NYA MEDARBETARE

1 KR 10 KR 100 KR

VATTEN... MELAN-VATTEN... LAND

STYRA OJAN

SWECO

HUR RENT ÄR RENT?

SES PÅ PLATS

KOMMUN LEDNING

ERFA

NATUR VÄRDS-VERKET

FÖREBYGGANDE

ATTITUD-FÖRÄNDRING

VI KAN BIDRA MED.

VI VILL HA INFORMATION!

SKYDDSVÄRT? BIOTOP... IBLAND LAND... IBLAND VATTEN

GRANS

STRÄNDNÄRA BEKÄMPNING

SAMVERKAN PERSON LANSTYRELSEN

KOMMUNAL RÄDDN. TJANIT

KBV PROGNOJ

EFTERFRÅGD NATIONELL NIVÅ

MSB

ISF STOD

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

PROAKTIV?

BALANS VANTA...?

IPF PRIORITERA

MILJÖ-INSPEKTÖR

LANSTYRELSEN

FÅ AKTÖRER ATT SAMVERKA

STOR/LITEN KOMMUN

KOMMUN HJÄLPA RÄDDNINGSDANST

ORGANISERA EFTERARBETE

SAMVERKAN OUKA NIVÅER

VI DYKER UPP!

EXPERTSTÖD SANERING

RÄTT RESURSER & KOMPETENS

SWECO

IPF PRIORITERA

WORST CASE SCENARIO

FÅ UT RESURSER! RULLA UT!

SVERIGE OUKA

STORT!

DAGS FÖR SAMVERKANSMÖTE!

PRE-SUMMERA RÄDDN.

LANSTYRELSEN

FÅ AKTÖRER ATT SAMVERKA

SKYDDSVÄRT? BIOTOP... IBLAND LAND... IBLAND VATTEN

GRANS

STRÄNDNÄRA BEKÄMPNING

SAMVERKAN PERSON LANSTYRELSEN

KOMMUNAL RÄDDN. TJANIT

KBV PROGNOJ

EFTERFRÅGD NATIONELL NIVÅ

MSB

ISF STOD

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

PROAKTIV?

BALANS VANTA...?

IPF PRIORITERA

MILJÖ-INSPEKTÖR

LANSTYRELSEN

FÅ AKTÖRER ATT SAMVERKA

STOR/LITEN KOMMUN

KOMMUN HJÄLPA RÄDDNINGSDANST

ORGANISERA EFTERARBETE

SAMVERKAN OUKA NIVÅER

VI DYKER UPP!

EXPERTSTÖD SANERING

RÄTT RESURSER & KOMPETENS

SWECO

IPF PRIORITERA

3 SANERINGS SKEDET

VI SÄGER SAMMA SAK!

STABER DOKUMENTERAR

GEN SYSTEM

SAMORDNAD KOMMUNIKATION

VILKEN STRÄND SKATA SMÄLLEN

NYA MEDARBETARE

1 KR 10 KR 100 KR

VATTEN... MELAN-VATTEN... LAND

STYRA OJAN

SWECO

HUR RENT ÄR RENT?

SES PÅ PLATS

KOMMUN LEDNING

ERFA

NATUR VÄRDS-VERKET

FÖREBYGGANDE

ATTITUD-FÖRÄNDRING

VI KAN BIDRA MED.

VI VILL HA INFORMATION!

SKYDDSVÄRT? BIOTOP... IBLAND LAND... IBLAND VATTEN

GRANS

STRÄNDNÄRA BEKÄMPNING

SAMVERKAN PERSON LANSTYRELSEN

KOMMUNAL RÄDDN. TJANIT

KBV PROGNOJ

EFTERFRÅGD NATIONELL NIVÅ

MSB

ISF STOD

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

PROAKTIV?

BALANS VANTA...?

IPF PRIORITERA

MILJÖ-INSPEKTÖR

LANSTYRELSEN

FÅ AKTÖRER ATT SAMVERKA

STOR/LITEN KOMMUN

KOMMUN HJÄLPA RÄDDNINGSDANST

ORGANISERA EFTERARBETE

SAMVERKAN OUKA NIVÅER

VI DYKER UPP!

EXPERTSTÖD SANERING

RÄTT RESURSER & KOMPETENS

SWECO

IPF PRIORITERA

4 EFTER-SKEDET

ERSÄTTNING

RÄDGIVARE

BÖKIGT! MYCKET OJJA

HÅLL! VI UGGER UTE MED MASSOR AV PENGAR!

KOMMUN RÄDDNINGSTJANIT

ITOPF DYKER UPP!

JAG DOKUMENTERAR ALLT!! HELA TIDEN

48 LÄROR OSORTERADE DOKUMENT

SKÖTT BRA

VAD ÄR DET FÖR TVP AV FARTYG?

SPRÄNGNING TERROR-ATTACK

KRIGSHÄNDELSE

POLITISKT GRÄNSOMRÅDE

SKÖTT BRA

VAD ÄR DET FÖR TVP AV FARTYG?

ERSÄTTNING

RÄDGIVARE

BÖKIGT! MYCKET OJJA

HÅLL! VI UGGER UTE MED MASSOR AV PENGAR!

KOMMUN RÄDDNINGSTJANIT

ITOPF DYKER UPP!

JAG DOKUMENTERAR ALLT!! HELA TIDEN

48 LÄROR OSORTERADE DOKUMENT

SKÖTT BRA

VAD ÄR DET FÖR TVP AV FARTYG?

ERSÄTTNING

RÄDGIVARE

BÖKIGT! MYCKET OJJA

HÅLL! VI UGGER UTE MED MASSOR AV PENGAR!

KOMMUN RÄDDNINGSTJANIT

ITOPF DYKER UPP!

JAG DOKUMENTERAR ALLT!! HELA TIDEN

48 LÄROR OSORTERADE DOKUMENT

SKÖTT BRA

VAD ÄR DET FÖR TVP AV FARTYG?